

Letošnja gospodarska gibanja v ptujski občini

Za letošnje leto je značilna močna gospodarska konjunktura, ki se kaže na eni strani v dokaj ugodnih kazalcih proizvodnje, predvsem industrijske, v rasti zaposlenosti, povečali so se tudi realni osebni dohodki nekaterih kategorij prebivalstva. Nadaljuje se gospodarska preobrazba, modernizacija proizvodnje, pospešujejo se integracijski procesi, snujejo se načrti razvoja. Na drugi strani pa gospodarska konjunktura temelji na nezdravi gospodarski osnovi, podobna tisti v letih pred reformo. Predvsem se poglobljajo destabilizacijski procesi. Inflacijska

gibanja ogrožajo začetne uspehe reforme glede uresničevanja ene izmed njenih glavnih intencij — uveljavljanje vloge in vpliva proizvajalcev na reprodukcijske tokove.

Proizvodnja v industrijskih delovnih organizacijah je bila letos po posameznih podjetjih dokaj različna, povprečno pa so proizvedene količine večje za 6,5%. Ob tem, da se je število zaposlenih povečalo za 2,2%, ugotavljamo nadaljnjo rast produktivnosti dela. Pod ravnijsko lanskega devetmesečnega fizičnega obsega je proizvodnja v tekstilni industriji (Delta, ind. 70,6 in Tovarna volnenih

izdelkov, ind. 87,5), proizvodnja mlekarstva predelave (ind. 90,9) in storitve podjetja za popraviljanje voz (ind. 98,4). Druga podjetja so presegla količine, proizvedene v devetih mesecih lanskega leta, med temi najbolj opekarna svojo sezonsko proizvodnjo (ind. 176). Les (ind. 154,5) in tovarna avtomobilskih opreme. Slednja si prizadeva izkoristiti konjunkturo, zato je povečala proizvodnjo tahograf, po katerih je veliko povpraševanje. Oviru za večji razmah te proizvodnje je pomanjkanje deviz za nabavo reprodukcijskega materiala iz uvoza, pa tudi neredna doba-

va domačega repromateriala. Ta je ovirala tudi delo v podjetju za popraviljanje voz in povzročala težave obema tovarnoma tekstilne industrije in tovarni glince in aluminija.

Na sploh so podjetja imela dovolj naročil za delo, le v Petovih se tudi letos kaže tendenca opadanja prometa, delno zaradi manjše potrošnje alkoholnih pijač, pa tudi zaradi večjih bonifikacij kupcem. Podjetje skuša nadomestiti izpad z uvajanjem novih postopkov — konzerviranje površin ter proizvodnjo in embalaranje brezalkoholnih pijač, vendar je videz, da je preusmeritev proizvodnje prepočasna.

V kmetijskih delovnih organizacijah teče uresničitev fizičnega obsega kmetijske proizvodnje po zastavljenih načrtih. Konjunktura v živinoreji je v veliki meri vplivala na ugodne finančne rezultate v vseh kmetijskih organizacijah, pa tudi pri zasebnih kmetih.

Kmetijski kombinat je letos omogočil farmi bekonov, da je napolnila svoje kapacitete. Tudi število govejih pitancev se je povečalo.

»Perutnina« je povečala kapacitete valilnice za dva valilna aparata, s sofinanciranjem hlevov za vzrejo brojlerjev pri zasebnikih pa pridobila nove kapacitete za 1.250.000 komadov brojlerjev letno.

Njivske kulture so dale nekaj manj pridelka kot lani. Oziroma je pridelanih skoraj za 7% manj, koruze bo po sedanjih ocenah nekaj več, od tržnih njivskih kultur pa je znatno manjši pridelek krompirja in zelja. Precej več kot pred letom je pridelane krme s travniških površin. Tudi pridelek grozdja je obilnejši, kakovostnega sadja je malo.

Kmetijske organizacije ne morejo zadovoljiti svojih kupcev z naročili za krompir, zelje in kakovostno sadje, občasno pa primanjkuje tudi živine. Jabolka iz kmečkih sadovnjakov se odkupujejo le v količinah, ki jih obrat za kooperacijo »Jože Lacko« proda na svojih tržnicah, za industrijsko

sadje pa ni kupcev ali pa so ponujene cene nesprejemljive.

Podjetje za predelavo sadja iz Uzičke Palanke je sicer zainteresirano na velike količine industrijskega sadja, nudi pa le 0,20 din za kilogram feca njihova postaja. Prevozní stroški z železnico pa znašajo 0,23 din za kilogram sadja. »Gabrovka« na Dolenjskem nudi 0,30 din za kilogram, toda tudi v tem primeru razlika v ceni po odbitku stroškov za prevoz (0,18 din) ne pokriva stroškov spravljavanja sadja. Tako bo verjetno znova ostalo precej sadja slabše kakovosti nevnovčenega pri kmetijskem kombinatu in pri zasebnih kmetovalcih. To pa je boleče opozorilo, da bo štajersko sadjarstvo moralo iskati rešitev v gradnji lastnega predelovalnega obrata.

V vinogradih je bil pridelek obilen, zato pa nekoliko slabše kakovosti. Z zgodnjim jesenskimi mrazom je bila prekinjena asimilacija in nadaljnje tvorjenje sladkorja, zato mošt ni pridobil na kakovosti niti s pozno trgatvijo. Obrat kmetijskega kombinata »Slovenske gorice« zagotavlja, da bo kljub težavam, ki nastajajo ob letošnjih večjih količinah pridelka, odkupil vse ponujene količine mošta od zasebnikov.

Ceprav se je letos gradbena sezona zaradi dolge zime nekoliko zavlekla, je ta proizvodnja močno porasla. Vrednost

(Nadaljevanje na 2. strani)

Ob dnevu mrtvih...

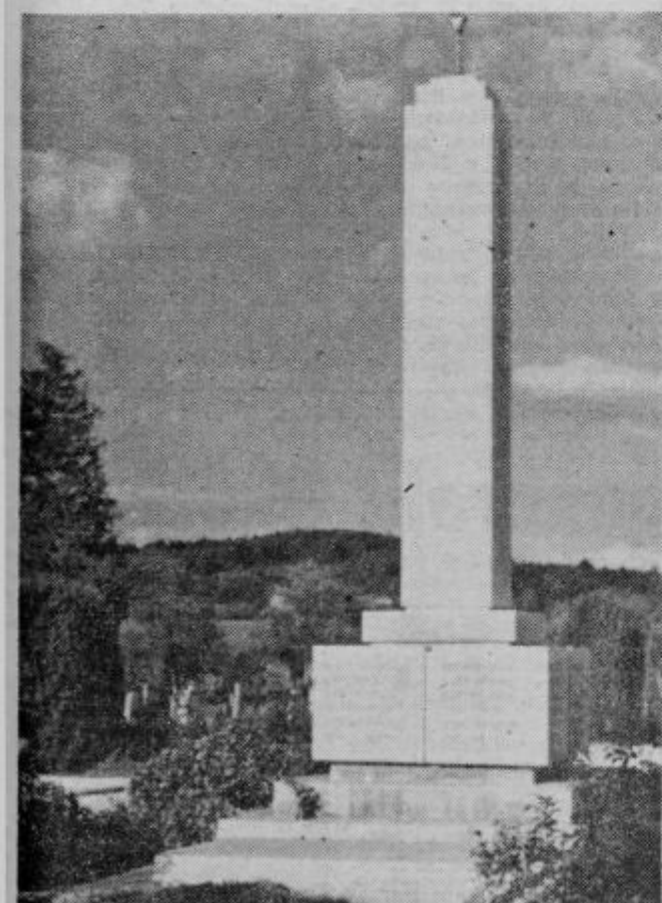
Zopet je minilo leto in dan in moralna nujnost je, da se ob dnevu mrtvih spomnimo svojih sorodnikov, znancev, prijateljev, ki jih ni več med nami. Hodimo k njihovim grobovom in v spominsko čustveni zvezi vsaj nekoliko zaživimo s preteklostjo. Spomin nanje je obenem njihovo nadaljnje življenje.

Ce te ozke osebne razmere prenesemo v prostor naroda, potem se zavemo mnogih spominov na naše prednamce, sorodnike, borce in žrtve okupatoritve, ki jih je treba spomniti svoja dela, nekateri z umom, drugi z žulji in zato v torja in njegovih hlapcev, ki so v času svojega življenja usvojili delih živijo večno.

Veliko krajev na Slovenskem

ima spominska mesta, grobove na pokopališčih, ob samotnih poteh, kjer so padali in umirali naši najboljši sinovi in hčere za našo svobodo. Mnogi so zgoreli v krematorijskih pečeh šrom po zasluženi Evropi in drugod. Šrom po domovini nas danes opozarjajo na prelitu domoljubno kri številna spominska obeležja, plošče, spomeniki in tako naprej. Teh se še posebej spominimo na dan mrtvih, drugih na obletnico njihove smrti, mnogih pa žal nikoli. Na to nas opozarjajo na pokopališčih zapuščene gomile, ki jih je prerastla trava in plevel. Če drugega ne, je upati, da bo na dan mrtvih na teh osamljenih in zapuščenih grobovih zagorela vsaj drobna svečka, ki jo bo prižgal sosed ob bližnjem grobu. Mogoče bo na grob položil tudi cvet bele krizanteme...

Na večini grobov pa bo ta dan, letos ravno v nedeljo, zagorelo na desetine drobnih lučk. Njihov plamen bo rahlo plamtel ob spomin tistim, ki jih pokriva gomila, ponekod še čisto sveža, ker je človek šele pred dnevom nenadoma in nepričakovano omahnil v smrt in tako legel k svojemu zadnjemu počitku. Grobovi, tudi tisti osamljeni, ki so skriti po širnih in temnih, a vedno, vedno šumečih gozdovih, bodo okrašeni s cveti belih krizantem in ljudje v črni obleki bodo molče in solznih oči sklanjali nad te grobove ter se v srcu in mislih spominjali vseh svojih najdražjih, ki jih žal ni več med nami in od katerih je vedno tako huda in boleča ločitev. A smrt je tista, ki nas naposled za vedno združi v celoto in kjer si postanemo naposled vsi enaki, kajti pod gomilo utihnejo vse človeške strasti in slabosti, ki nas sicer za čas življenja tako rade spremljajo.

Spomenik padlim

Vreme

do nedelje 8. novembra 1970.

NAPOVED: Hladna fronta z vmesnim dežjem bo nastopila v četrtek, 29. oktobra in bo do sobote, 31. oktobra prešla naše kraje. Od 1. novembra bo ponovno lepo vreme in topleje. Proti koncu prihodnjega tedna, okrog 6. novembra bo močno vetrovno s plohami. Možna so tudi neurja.

Alojz Cestnik

Ob svetovnem dnevu varčevanja čestitamo vsem našim vlagateljem in jim sporočamo, da posluujemo ta teden za njih neprekinjeno od 6.30 do 18. ure.

Obiščite nas!

Kreditna banka Ptuj
in poslovalnica Kidričevo

PRIŠLI BODO GOSTJE IZ SVETOZAREVA

Ob vrnitvi vlaka »Bratstva in enotnosti« smo obiskali predsednika skupščine občine Slovenska Bistrica Mira Kolenka, ki nam je povedal nekaj vtisov ob obisku občinske delegacije v Svetožarevu.

Kako to, da je bistriška delegacija obiskala prav Svetožareva?

»Mislim, da je do tega prišlo predvsem zaradi tesnega sodelovanja bistriškega Impola in tovarne »Kablovi« v Svetožarevu. Oba kolektiva poslovno

»Ob obisku, ki je bil prav zaradi enkratnega zaradi gostoljubja domačinov, o tem nisimo govorili. Seveda pa s tem ne izključuje možnosti pobratimstva. Pogovarjali smo se o sodelovanju na vseh družbenih in drugih področjih. Prav tako smo se domenili, da nas bodo prav kmalu obiskali v Slovenski Bistrici. Sodelovanje pa naj ne bi bilo samo vsaki dve leti, ko pridejo vlake bratstva in prijateljstva.«

— In kdaj lahko pričakujemo goste iz Svetožareva?

»Ne bi mogel povedati nič natančnega. Morda ob otvoritvi nove Impolove valjarne, morda pa ob občinskem prazniku. Kadarkoli pa bodo prišli, se bomo morali vsi skupaj v občini zelo potruditi, da bomo vrnili vsaj delček tistega, kar smo doživeli ob našem obisku.«

Poraja se torej novo prijateljstvo med srbskim in slovenskim ljudstvom. Veliko vezi je že bilo sklenjenih, tisoče ljudi je sodelovalo v manifestacijah bratstva in prijateljstva dveh republik.

Prav zares se bomo morali potruditi, da bomo sprejeli goste nadvse priščno. To nam ne sme biti ena manifestacija več, temveč priščno srečanje dveh mest, dveh republik, ki vsaka po svoji moči prispeva delež k utrjevanju bratstva in enotnosti.

D. Utenkar

v Kidričevem sodoben market in v Budini pri Ptujju mini-market.

Tudi trgovsko podjetje »Izbira« širi mrežo svojih poslovalnic. Zgradilo je dva trgovska paviljona (»Oskrba« na Selski cesti in »Konzum« na Ormoški cesti) in podaljšek trgovskega paviljona »Novi dom« na Bregu. V gradnji pa sta še dva trgovska paviljona: na Vičavi in v Juršincih, ki bosta kmalu služila svojemu namenu.

Trgovsko podjetje »Merkur« je s posluhom za nove potrebe potrošnikov odprlo specializiran trgovski paviljon »Volan« za prodajo avtomobilov, avto-delo in drugih manjših prevoznih sredstev.

Po dokaj uspešnem poslovanju v lanskem letu so gostinske organizacije v družbenem sektorju v letošnjem prvem polletju dosegle nekoliko slabše poslovne rezultate, čeprav se je finančni promet povečal in v devetih mesecih letošnjega leta celo presegel lanskega dinamiko rasti. Če pa upoštevamo, da so cene gostinskih storitev v tem času porasle za 15,5% (republiški podatek), lahko ocenjujemo, da količinski promet v gostinstvu stagnira, pri nekaterih vrstah storitev pa celo pada.

Letošnji turizem v občini močno zaostaja za lanskim. Število gostov in nočitev je bilo že v prvem polletju manjše, v naslednjih mesecih pa se je izpad še poglobil. Lanskoletni lepi uspehi turističnega prometa so vzbujali pričakovanja, da bo tak napredek tudi letos, vendar je pričakovano povečanje izostalo, na kar je imelo absolutni vpliv občutno zmanjšanje tujih obiskovalcev. Nočitve le-teh so se v primerjavi z lanskim enakim obdobjem bistveno zmanjšale in to za 21,1%. Nočitve domačih gostov pa so bile za 7,4% večje.

ZAPOSLENOST IN OSEBNI DOHODKI

Podatki o zaposlenih v osmih mesecih kažejo na precej umirjeno dinamiko zaposlovanja, kar se odraža tudi na številu novih zaposlitvev v tem obdobju, ki jih je po številu 31. Skupno število zaposlenih v družbenem sektorju, koncem meseca avgusta je bilo 11.694 delavcev. Poleg tega je bilo približno 500 ljudi zaposlenih v zasebnem sektorju obrti, gostinstva in samostojnih poklicev.

V skladu z velikimi spremembami, ki se kažejo pri cenah, v proizvodnji, v zaposlitvi in na drugih gospodarskih področjih, so nastale tudi velike spremembe pri osebnih dohodkih zaposlenih. Lani je povprečni mesečni dohodek v občini znašal 1063 din in porasel za 17,2% v primerjavi z letom poprej. Vse kaže, da bo letošnja stopnja rasti še večja, saj je v osmih mesecih letos že presegla lanskoletno in znaša 18,8%. Povprečni osebni dohodek v občini je približno 1210 dinarjev (v republiki 1300 din). Najvišji povprečni osebni dohodki so bili izplačani v projektivni dejavnosti, nato na področju srednjega šolstva, najnižje povprečne osebne dohodke pa so dobili izplačane zaposleni v tekstilni industriji (786 dinarjev).

v Sloveniji. Takšen uspeh je rezultat prilagajanja trgovskih organizacij potrebam tržišča, deloma pa tudi vpliva cen. Medtem ko je v prvih šestih mesecih skokovito porasel promet v trgovini na debelo, se je v drugi polovici struktura skupnega trgovskega prometa nagnila v prid prodaje na drobno.

V minulih devetih mesecih so trgovska podjetja pomembno razširila svoje prodajne prostore. »Panonija« je odprla

Železniški prehodi pred modernizacijo

O ustreznosti ali neustreznosti zavarovanih železniških prehodov v ptujski občini je bilo doslej prelitega že precej črnih in izrečenih upravičenih, večinih pa tudi neupravičenih, pikrih besed. Zaskrbljujoče je namreč dejstvo, da je ptujska občina, kar se tiče železniških prehodov zelo »bogata«, saj je na njenem območju — na železniški progi Pragersko—Čakovec ni manj in ni več kot 31 železniških prehodov. Enkrat prečka železniško progo cesta I. reda, dvakrat cesta II. reda, 4-krat cesta III. reda, 24-krat pa se srečajo z železniško progo občinske ceste in poti. Ti prehodi so doslej terjali že mnogo človeških življenj, ob najrazličnejših nesrečah pa je nastala tudi večmilijunska gmožna škoda.

Najbrž predvideva, da bodo omenjeni železniški prehodi v ptujski občini modernizirani do konca leta 1975, zahtevnejša dela pa do konca leta 1980. V programu modernizacije železniških prehodov je predvideno, da bodo svetlobni signali v večini primerov zamenjali sedanje zapornice. Praksa je namreč pokazala, da predstavlja utripajoča luč na železniškem prehodu večjo varnost kot zapornice. Tako bodo na 12 prehodih svetlobni signali, v 16 primerih na manj prometnih cestah bo varoval železniški prehod takomenovani Andrejev križ z znakom »STOP«, na železniških prehodih v Ptujju in v Šikolah so predvidene avtomatske zapornice, na železniški postaji v Moškanjcih pa je predvideno takomenovano izvennivojsko križišče.

Najbrž nam ni treba posebej omenjati, da bo zahtevala modernizacija železniških prehodov ogromno sredstev. Predračun predvideva, da bo stalna gradnja svetlobnih

signalov in andrejevih znakov z znakom »STOP« 1.565.600 din. Ta znesek si delita občinska skupščina Ptuj in ZZTP Ljubljana.

Gradnja avtomatskih zapornic v Ptujju in v Šikolah ter modernizacija prehoda v Moškanjcih bosta v višini 3.090.000 din investirala republiški cestni sklad in ZZTP Ljubljana.

Člani komisije za varnost prometa so bili mnenja, da je treba dati pri tej modernizaciji prednost ureditvi železniškega prehoda v Ptujju, ki ga bo treba razširiti, saj predstavlja v prometnih konicah izredno ozko prometno grlo, ki še posebej takrat, ko so zapornice spuščene, povzroča večje prometne zastoje. Med drugim pa obstaja tudi že precej stara zamisel, da bi premestili sedanji železniški prehod na Ormoški cesti na Rogoznico. Od tu dalje bi zgradili cesto v Spuhljo, s čimer bi se izognil zloglasnim cestnim ovinkom, ki so doslej terjali že več hudih prometnih nesreč. Ta varianta je seveda precej draga, vendar pa predstavlja dolgoročno, če že ne trajno rešitev prometnega vozla v Ptujju.

Doslej smo največkrat poročali o nesrečah na železniškem prehodu v Podvincih, kjer sta lani trčila vlak in avtobus, v katerem so bili učenci osnovne šole od Tomaža. Po doslej izdelanem načrtu, bo na tem prehodu svetlobni znak, ki bo utripal ob prihodu vlaka in s tem opozarjal voznike, da je treba vozilo ustaviti. Gradnja svetlobne signalizacije na tem prehodu ne bo stala nič več in ne manj kot 36 starih milijončkov. Precej draga zadeva, kajne? In koliko so bila vredna življenja, ki so na tem prehodu prenehala utripati? Najbrž ni številke, s katero bi jih lahko ovrednotili!

J. S.

ODKRITJE SPOMENIKA

generalu Maistru

V nedeljo 25. 10. je bilo razen številnega občinstva 1.500 Maistrovih borcev iz vse Slovenije, ki so prišli v prijazno mesto Kamnik k odkritju spomenika generalu Rudolfu Maistru, ki je v burnih dneh oktobra in novembra leta 1918 s svojim odločnim nastopom dosegel, da imamo danes to, kar brez njega ne bi imeli. Zato je spomenik namenjen tudi njegovim borcem.

Po pozdravnem govoru predsednika skupščine občine Kamnik in ing. Pavla Zaverčarja je častni predstojnik Leskošek-Franc-Luka ob častni salvi na

Trgu talcev odkril spomenik velikemu rodoljubu.

Po izvajanjih koroškega borca Jožeta Hribarja, ki je govoril o osebnosti generala-pesnika Maistra-Vojanova je bila prečitana resolucija, poslana v imenu vseh prostovoljcev borcev za severno mejo predsedniku republike TITU. Sledile so še pevske in recitacijske točke.

Pripominjam, da nas je prišlo iz Ptujja 20 Maistrovih borcev. Zahvaljujemo se skupščini občine Ptuj, ki nam je omogočila brezplačen udoben prevoz z avtobusom na to pomembno slavo.

J. D.

Mirko Kolenko

sodelujeta že dolga leta, vse pa kaže, da bomo to sodelovanje še razširili.

— Slišali smo, da se bosta Svetožarevo in Slovenska Bistrica pobratila.

Praznik v TJK Ormož

V soboto se je v hotelu Jeruzalem Ormož zbrala skupina dvaindvajsetih jubilarov tovarne Jože Kerencič. Praznovali so desetletnico dela v tem podjetju. Na svečanosti sta direktor podjetja Milan Ritonja in predsednik delavskega sve-

ta Jože Pirc slavljencem čestitala v imenu delovne organizacije, ki šteje sedaj 285 delavcev in jim za deseto obletnico neprekinjene delovne dobe v podjetju izročila darilo tovarne — ročne ure.

Letošnja gospodarska gibanja v ptujski občini

(Nadaljevanje s 1. strani) opravljenih gradbenih del se giblje znatno nad lansko ravni. Gradbeno operativno sicer ovira pomanjkanje gradbenega materiala, zlasti cementa in betonskega železa, manjka pa tudi kvalificiranih delavcev.

Rezultati gospodarskega razvoja so že v lanskem letu pokazali močan porast prometa v trgovini, ki pa je v letošnjem prvem polletju daleč presegel dinamiko, ki so jo povprečno dosegle trgovske organizacije

Tednik, vaš list

Trg in kmetijstvo

Za kmetijstvo, zlasti še na ptujskem območju, je bila prodaja pridelkov vedno trd oreh. Urejen trg je namreč eno osnovnih gibal napredka v kmetijstvu, slabe tržne razmere pa njegova največja zavora. Nerazvito kmetijstvo pa prav tako močno zavira razvoj tržišča in povzroča neprestane težave prebivalstva s potrebno, zlasti pa še kakovostno prehrano.

Očitna je torej medsebojna soodvisnost trga in kmetijstva, zato je odvečna razprava o tem, kaj je pomembnejše, ali razvijati kmetijstvo ali kmetijski trg. Dejstvo je, da je večjih potrebno hitreje razvijati eno, drugič drugo, v urejenih tržnih razmerah pa se mora oboje razvijati skladno in načrtno.

Pri nas imamo žal številne primere velikega nesoglasja med trgovin in kmetijstvom. Trenutno imamo premalo skladišč za sadje, istočasno pa imamo preveč vina.

Ni še tudi dolgo tega, ko v mesnicah ni bilo mogoče kupiti mesa. Ko pa so bile določene nove, seveda višje cene mesu in mesnim izdelkom, so bile na mah mesnice zopet polne. Pri tem so prav gotovo stopile na površje spekulativne tendence mesno predelovalne industrije.

Znano je sicer, da je ta neskladja zelo težko odpravljati, ker je kmetijstvo sorazmerno težko prilagajati tržnim pogojem in da je za to potrebna sorazmerno dolga pot. Težave so torej tem večje, čim hitreje se spreminjajo pogoji prodaje, posebnost pa je, da kmetijstvo prepuščamo samemu sebi. Včasih imamo navidezno preveč kmetijskih pridelkov, čeprav je očitno, da imamo premalo razvito tržišče ter prevelike proizvodne, zlasti pa še posredniške stroške. To je nedvomno pokazala zadnja razprava o vinogradništvu ter izredno nizki osebni dohodki vinogradnikov. Mnogokrat nam pridelki zaradi tega dobesečno propadajo.

Za to imamo zopet letošnji pridelek jabolk v Slovenskih gorah, kjer se pridelovalci niti zastoj ne morejo znebiti obilne sadne letine. Zato je kljub temu pričakovati, da bo pravkar zgrajena sadna hladilnica v Mariboru s kapaciteto nekaj nad 200 vagonov napolnjena z domačimi jabolkami.

Zapišemo lahko, da so za našo družbo in njeno plansko blagovno tržno gospodarstvo potrebne dovoljne blagovne in denarne rezerve, da bi preprečili škodljivo stihijno delovanje tržnih zakonitosti. Parcialno reševanje je torej neučinkovito. Iluzija, da lahko trg sam po sebi brez naporov ter prizadevanj, kar še zlasti velja za kmetijske organizacije, razreši probleme v kmetijstvu je skrajno škodljiva in je ne gojijo nikjer v naprednejših in razvitejših državah.

Nedvomno pa je, da morajo najti kmetijski proizvajalci svoje mesto in vloga v programu razvoja. Treba jih je usmeriti k skupnemu cilju, to je k večji proizvodnji in produktivnosti ter večjemu dohodku vendar tako, da bo tudi kmet lahko prodal vse tisto, kar je namenil za prodajo.

F. Hovnik

Sneg napravil občutno škodo

Sneg, ki je zapadel v noči 20. na 21. oktober, je na nepospravljenih pridelkih napravil občutno škodo. Predvsem so trpele razne poletne povrtine, kakor tudi jabolka in še neobrano grozdje, ki je sedaj tudi občutno izgubilo na kvaliteti. Sneg, ki je padal med dežjem, je bil precej »južen«, torej moker, kar je bil tudi vzrok za oprijemanje na še neodpadlo listje.

Ponoči je sneg tudi zmrznul na listju oz. na drevju.

Ker veje, ki še niso popolnoma dorasle in pripravljene za prezimitev, niso mogle obdržati teže mokrega snega, so se zato začele lomiti. Prav tako je bilo tudi v gozdnih in na njivah, kjer še ni bila obrana koruza. Vsled teže snega se je koruznica polomila in bo tako obiranje otežavljeno. Kot sem zgoraj omenil, bo tudi kvaliteta mošta in še neobrane grozdja, znatno slabša.

Franček Kelemina

OBVESTILO

Radioklub Ptuj obvešča, da bo pričel s tečajem za začetnike radiotelegrafiste — operatorje. Vabimo ljubitelje radiotehnike — fante in dekleta, da se prijavijo na tečaj. Vpišete se lahko vsako sredo od 15. do 16. ure in nedelje od 9. do 11. ure v prostorih kluba Miklošičeva ulica št. 14.

Prijave sprejemamo do vključno 8. novembra 1970.

Prijavite se lahko tudi pisмено na naslov »RADIO KLUB, PTUJ, pp 60«.

S podrobnostmi o poteku in času tečaja vas bomo seznanili ob vpisu. Vabimo tudi vse tiste, ki že obvladajo radiotelegrafijo, da se prijavijo za kratek tečaj za operatorje. Način in čas prijave je isti kot za začetniški tečaj.

Odbor

Ob akciji za varnost kolesarjev in voznikov vpreg

Skrb za varstvo nemotoriziranih udeležencev prometa

Iz dneva v dan nas v črnih kronikah, ki jih objavljajo časniki, radio in televizija, bodejo v oči grozljive vesti o hudih prometnih nesrečah s smrtnimi žrtvami in ogromno materialno škodo. Smrt na kosa na cestah je neprijetna in vedno bolj ostra. Mnogokrat botrujejo nesrečam naše ceste »ala sama jama«, še večkrat pa so temu krivi premalo previdni udeleženci prometa, ki z neprevidno vožnjo postavljajo na kocko svoje in življenje drugih udeležencev prometa.

Organi, ki skrbijo za varnost prometa na naših cestah, se po svojih močeh borijo proti temu pojavu, večsah pa so, priznajmo, premalo pozorni.

Prejšnji teden smo prisostvovali v Ptuj seji komisije za varnost prometa. Drago KLOBUČAR, prometni strokovnjak, in drugi člani te komisije so poudarili, da smo doslej posvečali premalo pozornosti takim nemotoriziranim udeležencem prometa, katerim prištevamo pešce, kolesarje in voznike vpreg. Ti v naših razmerah še vedno najštevilnejši uporabniki cest so največkrat najslabše opremljeni s pripomočki za varno vožnjo (luči, zavore, mačja očesa) in tudi najmanj prometno izobraženi.

Drago Lončar, komandir postaje milice Ptuj, je poudaril, da imajo v delovnih organizacijah mnogo več boleznine na račun prometnih nesreč, kot zaradi nesreč pri delu. Pretežna večina delavcev je vozačev, med njimi pa so najštevilnejši kolesarji. Enako stanje je tudi pri šolarjih, ki v večini primerov kolesarijo s ponji, zvečer največkrat brez luči, podnevi pa zato, ker jim manjka

ustrezna prometna vzgoja, kar po dolgem in počez po cesti. Svoj delež k varnosti otrok, ki v prometnih konicah pešajo prek cestnih križišč in prehodov, so prispevale rumene rutice, ki opozarjajo voznike, da je na cesti v prometu nevesel udeleženec — otrok.

V času, ko to poročamo, je v teku akcija za varnost kolesarjev, voznikov vpreg in drugih nemotoriziranih udeležencev prometa.

Na seji komisije za varnost prometa so sklenili, da bodo poslali priporočilo svetu za šolstvo in kulturo pri občinski skupščini Ptuj, da bi v okviru možnosti dodelanje prometno vzgojo v šolah še razširili. Prav tako bodo poslali okoliščnicu delovnim organizacijam, naj poleg varnosti pri delu poskušajo skrbeti tudi za varnost prihoda in odhoda z dela.

V to akcijo se bo vključila s svojimi oddelki tudi postaja milice Ptuj. Zaostrili bodo tudi nadzor na kolesarjih in pri voznikih vpreg. Oboji so še posebej nevarni ponoči, ker niso opremljeni s potrebnimi svetlobnimi telesci. Priporočamo, da miličniki ne bodo samo kaznovali, ampak bodo v prvi vrsti opozarjali, kako nevarno je ponoči brez luči na cesti. Občane opozarjamo na to akcijo in jim priporočamo, da opremlijo svoja vozila s potrebnimi svetlobnimi telesci. Plačilo kazni za tovrstni prekršek ni tako huda stvar, zgodi se lahko najhujše, da boste ponoči s svojim neosvetljenim vozilom prispevali k izgubi svojega življenja in življenja udeležencev prometa. To pa bi bilo najbrž prevelik davek lastni neodgovornosti.

Ne hudujte in ne razburajte se, če vas bo ponoči, ko boste kolesarili brez luči, ustavil miličnik in vas opozoril na prekršek, morda tudi olajšal za finančni del vsebine v denarnici. Zelen vam bo samo dobro in s tem izrazil skrb za varnost vašega življenja v času, ko ste udeleženci prometa.

J. S.

Kaj pa podeželjske trgovine?

V nekaj zadnjih dneh smo pričeli živahnim zahtevam ljubljanskih potrošnikov, da morajo biti v njihovem mestu tudi v bodoče ob nedeljah odprte trgovine, zlasti tiste s prehrabnimi artikli, ki so jih trgovci želeli imeti zaprte. Ti so menili, da si potrošniki lahko že v soboto nakupijo vse potrebno za nedeljo, še zlasti, ker ima večina gospodinjstev hladilnike in tako res ni težko obdržati hitro pokvarljive hrane sveže in zdrave tudi čez nedeljo.

Na zadnji seji predsedstva mestne konference SZDL v Ljubljani pa so ta sporazum o ukinitvi nedeljskega poslovanja trgovin še razveljavili in tako bodo trgovine odslej ponovno odprte tudi ob nedeljah. Gre namreč za dejavnost javnega pomena ter si zato trgovci ne morejo po svoje krojiti delovnega časa.

Tako torej v Ljubljani. Zanimivo je, da so trgovci v Ljubljani želeli posnemati tudi trgovci v drugih naših mestih. To je tudi razumljivo, še zlasti, ker bi tudi trgovci radi imeli nedelje proste kot večina drugih delavcev. Sicer moramo povedati, da morajo tudi v industriji, na primer v TGA, gostinstvu, zdravstvu, avtobusnem prometu delati ljudje ob nedeljah, tako kot vsak drugi delavec. V zameno za

to pa so potem prosti nek delavnik v tednu. Temeljni zakon v delovnih razmerjih sicer zagotavlja delavcu prost delovni dan v tednu, nikjer pa ne piše, da mora biti to ravno nedelja.

Tako torej v Ljubljani in drugih slovenskih mestih. Kaj pa naše trgovine na podeželju? Če nisem v zmoti, si do sedaj še nobeden trgovec na podeželju ni zmisllil, da bi tudi podeželskim ljudem, zlasti kmetom bilo še kako koristno, če bi oni imeli ob nedeljah svoje trgovine odprte. Še zlasti, ker pride večina ob nedeljah v svoje kulturno, šolsko, gospodarsko središče, kjer se lahko pogovorijo ter popijejo svoj kozareček, medtem ko so trgovine zaklenjene, o trgovcih pa ta dan ni ne duha ne sluha.

Ali ni to neke vrste diskriminacija podeželskih potrošnikov, katerim naše trgovske organizacije ne omogočijo nakupa življenjskih potrebščin tudi ob nedeljah, vsaj v dopoldanskem času? Zakaj morajo biti podeželski ljudje vedno podrejeni izjema, zakaj se jih ne obravnava enako z mestnimi? Za podeželje so odprte ob nedeljah samo gostilne.

Kaj pravijo o tem predlogu ptujska trgovska podjetja in tudi poslovodje podeželskih trgovin?

F. Hovnik

**Tednik,
vaš list**

Poklicna šola v Slovenski Bistrici opravičuje obstoj

Dilem ne bi smelo biti

Srednjeročni načrt razvoja gospodarstva občine Slovenska Bistrica predvideva razvoj panog, ki imajo v občini dolgoletno tradicijo: kovaške, lesne in metalurške dejavnosti. To so predvsem kovinska, lesna in metalurška dejavnost.

Vpisno območje Poklicne šole v Slovenski Bistrici se je v letu 1969 razširilo tudi na območje Slovenskih Konjic. Dosežen je bil sporazum o šolanju učencev v gospodarstvu za območje te sosednje občine v Poklicni šoli v Slovenski Bistrici. V Konjicah so se o tem vprašanju dogovorili z delovnimi organizacijami svojega območja. Zaledje bistriške šole se je tako razširilo na približno 1000 absolutov osnovnih šol občin Slovenske Konjice in Slovenska Bistrica. Prav na tem območju pa ni nobene druge šole II. stopnje. Analiza o usmeritvah učencev, ki so končali osemletko je pokazala, da je odstotek mladine, ki se želi izobraževati za določen poklic na tem področju, znatno višji, da je nad 30 odstotkov učencev, ki so končali osemletko ostalo doma, ker v večini primerov niso našli učnih mest, splošno izobraževalne srednje šole pa so za to mladino neoperspektivne, ker jim ne zagotovijo poklica po končanem prvem obdobju šolanja. Analitični kazalci so opozorili in utrdili mnenje, da je Poklicna šola v Slovenski Bistrici gospodarstvu nujno potrebna in ima ob dosedanjem, zelo hitrem razvoju, vse pogoje za bolj kvaliteten, specializiran in pospešen razmak izobraževanja kadrov določenih poklicev tudi v prihodnje.

Vprašanje bistriške Poklicne šole kovinarske, lesne in metalurške smeri je že dlje časa aktualno. Najbolj zaradi tega, ker je obstajala resna nevarnost, da bi jo ukinili in oddelke priključili drugim sorodnim šolam. Oglasili smo se pri ravnatelju Branku Sorčniku, kjer smo poskušali izvedeti kaj več o nadaljnji usodi šole.

Najprej naj omenimo nekaj podatkov, ki mnogim niso znani. Šola je bila ustanovljena leta 1891 in se torej lahko ponaša z dolgoletno tradicijo. Preskočimo nekaj desetletij. Leta 1957 so pričeli s poukom v stavbi nekdanjega samostana na Ljubljanski cesti. To so bili prvi lastni prostori, vendar žal neprimerni. Leta 1964 so potem živitarili, kljub temu pa je šlo skozi šolske klopi na stotine vajencev najrazličnejših strok. V tistih letih so šolo obiskovali vajenci kovinarske stroke, lesne, usnarske, tekstilne, frizerske in kdo bi vedel katere še. Osnovno izobražbo so dobili u-

čenci, ki so se izučili za 17 različnih poklicev. Potem so mnoge stroke odpadle, tako, da so danes na šoli samo kovinarji, metalurzi in učenci lesne stroke.

Poglejmo še, kako je raslo število učencev v zadnjih letih. V šolskem letu 1963/64 jih je bilo 74, naslednje leto 94, potem pa se je število povzpelo na 125. V šolskem letu 1967/68 jih je bilo na šoli že 168, lansko leto 204, letos pa jih je celo 226. Da je zanimanje vedno večje, prav gotovo ni potrebno posebej razlagati. Ko smo pogledali številke, da bo imela šola leta 1975 že okoli 300 učencev.

Tudi ni potrebno posebej razlagati, da je šola v Slovenski Bistrici nujno potrebna. Potem pa je prišla odločitev republiške izobraževalne skupnosti, ki je odločila,

ko le to, da bo TIS financirala dejavnost šole do konca leta.

Oglasili smo se tudi pri predsedniku skupščine občine Miru Kolenku, ki nam je povedal: »Mislim, da je odveč razpravljati o tem, ali je šola potrebna ali ne. Vsekakor bomo storili vse, da bo delo šole nemoteno, saj je to tudi naš gospodarski interes.«

Torej nam preostane, da počakamo na besedo RIS, ki bi svoje stališče prav gotovo morala spremeniti.

Spet smo se oglasili na šoli, ki se je 25. februarja 1967 preselila v nove prostore. Obiskali smo vajence prvega letnika kovinarske stroke, ki so pod nadzorstvom inštruktorja Andreja Erlača opravljali vsakodnevne vaje. Povedal nam je, da so z velikim prizadevanjem in razumevanjem delovnih organiza-

Med delom v delavnici

ci, predvsem Impola, opremiti delavnico z orodji in stroji, tako da je učencem omogočen praktičen pouk. Ob obisku so bili v delavnici učenci prvega letnika. Nekateri se izučujejo v delovnih organizacijah, drugi pri zasebnih obrtnikih. Z vsemi pa ima šola pogodbe, ki obvezujejo obe strani k čimbolj vestnemu izpolnjevanju programov. Zanimalo pa nas je tudi, kako je z učenci potem, ko zapustijo šolo. Najbolje imajo zanje poskrbljeno v Impolu, kjer so pod nadzorstvom inštruktorjev. Tiste pri privatnikih pa občasno obiščejo ter se z učenci in mojstri dogovarjajo o programu in izvajanju. Doslej do večjih zapletov ni prišlo. Šola ima dobre odnose z vsemi družbenimi podjetji pa tudi z zasebniki, ki jim prav tako ni vseeno, s kakšnim znanjem prihajajo učenci iz šole.

Ob različnih stališčih republiških organov pa je tudi ostalo. Čeprav je minilo od časa, ko so dobili obe odločbi že precej časa, pa na šoli za rešitev še ne vedo. Kdo je torej pristojen odločati, ali šola bo ali ne? Menda pa je znano, da republiška izobraževalna skupnost šolstvo le financira.

Ravnatelj Branko Sorčnik nam ni mogel povedati ničesar natančnega, zato smo se obrnili k tajniku temeljne izobraževalne skupnosti v Slovenski Bistrici Norbertu Jedlovčniku, pa tudi tu nismo dobili zadovoljivega odgovora. Takole nam je povedal: »Ustanovitelj šole je skupščina občine, ki na TIS ni prenesla ustanoviteljskih pravic. Zaenkrat povem lah-

rečeno misel, da bo potrebno za tiste učence osnovnih šol, ki nameravajo v uk prilagoditi tudi šolanje. Pojavlja se namreč velik problem, da kljub prostim mestom ne dobijo učencev v gospodarstvu lesne stroke. Morda bi bilo koristno pomisliti tudi na rešitev, ki se je mnogi sicer otepajo, da bi se lahko v nekaterih strokah izučevali učenci, ki nimajo popolne osemeljke. Seveda pa bi lahko o tem povedali še mnogo besed. Slej ko prej pa bodo morali na to pomisliti tudi tisti, ki odločajo o našem sistemu šolanja.

D. Utenkar

»Stari marof«

»Stari marof« marsikomu »pada« v oči. To je staro poslopje, ki ga je žal že nagrizel zob časa, vendar nihče ne misli na to, da bi ga popravljali. Ta stavba stoji v Godenincih sredi gozdov, krog in krog pa so rodovitna polja, ki pa so zdaj, vendar ne samo zdaj, temveč skozi celo leto, zapuščena. Ko sem prišel pogledat to »znamenito« stavbo, me je prvo pred vrati pozdravila prevrnjena stara vojaška postelja. V vseh stanovanjskih prostorih vlada strahovit nered. Vsepovsod sem se spotikal ob prevrnjene klopi, omare, mize in podobno. Skozi razbita okna je prodiral osvežujoč jesenski veter. Prav nenavaden občutek me je obdajal, ko sem prestopil prag te koč brez gospodarja. Napotil sem se v hlev in ostala gospodarska poslopja, kjer vlada podoben nered, kakor v stanovanju. Ne morem pa nikakor trditi, da te delne dotrajanosti ne bi bilo mogoče ustaviti.

Če pogledamo nekoliko v zgodovino »starega marofa«, bi lahko povedali sledeče: Stari marof je bil v posesti ormoških grofov, v glavnem pa je bil lovska baza le-teh. Po osvoboditvi pa je stari marof z vsemi zemljiški postal družbena lastnina. Razpad poslopja se je začel šele pred kakimi petnajstimi leti, ko je bilo zapuščeno. Torej petnajst let v njem ne prebiva nihče več in vsled nezainteresiranosti pristojnih se dotrajanost z dneva v dan veča in pričakujemo lahko, da bodo čez kakih naslednjih petnajst let od starega marofa ostale le razvaline. Če se seveda nihče ne bo zanj zavzel.

Kot že rečeno je bil stari marof prva lovska baza ormoških grofov. Dolga leta je namreč v njem prebival lovski paznik, znan kot najhujši in najbolj zagrizen preganjalec divjih lovcov. Danes pa bi prav tako lahko, če bi seveda stavbo obnovili, postal stari marof baza lovske družine Središče ob Dravi ali pa postojanka za lovske goste iz Italije in od drugod. V

V pogovorih s predstavniki šole smo torej izvedeli, da se položaj vedno bolj izboljšuje. Učenci so deležni kvalitetnih podajanj, gospodarstvo pa je že izreklo svoj »da«, saj so s pridobljenim znanjem učencev v delovnih organizacijah zadovoljni.

Piko na i, bodo morali zapisati v Ljubljani, vsekakor pa nikomur ne sme biti vseeno, kakšna bo odločitev, kajti dokaj nerazvito gospodarstvo v bistriški občini potrebuje tudi kvalificirane delavce.

D. Utenkar

njem bi lahko lovci imeli svoje piknike in različne druge prireditve, tako pa je danes, ko toliko gradimo, stari marof ostal prazen in popolnoma brez vrednosti, še bolj brez vrednosti pa seveda bo, v kolikor bodo dopustili, da bo čas nadaljeval svoje razdiralno delo.

F. Kelemina

Razstava mladih likovnikov

Prejšnjo sredo v večernih urah je bila v paviljonu Dušana Kvedra v Ptujju odprta razstava mladih likovnikov ptujske gimnazije in ekonomske srednje šole Ptuj. V želji, da prikažejo tovrstno ustvarjalnost mladih likovnikov širšemu krogu občanov je organizirala razstavo občinska konferenca ZMS Ptuj.

Na otvoritvi je spregovoril prof. Alojz Gojčič, predsednik občinske konference ZMS, in poudaril prizadevanja in talent mladih ustvarjalcev, ki so pokazali doslej viden napredek.

O delu mladih likovnikov je spregovoril tudi njihov mentor prof. Albin Lugarič, ki je menil, da bi morali, posebej nadarjeni mladi likovniki omogočiti nadaljnje izobraževanje. Razstava bo odprta do konca tega meseca. Kot smo zvedeli, si jo je doslej ogledalo že razmeroma mnogo mlajših in starejših občanov.

J. S.

Tednik, vaš list

Je občina Slov. Bistrica manj razvita ali ni?

Naposled smo le dobili osnutek zakona o pospeševanju razvoja manj razvitih območij v Sloveniji. Osnutek je dan v javno razpravo, za beležimo pa lahko že prve komentarje. Najprej poglejmo, kaj bistvenega osnutek zakona prinaša. Za manj razvita območja v SR Sloveniji se štejejo območja tistih občin, ki po obstoječih statističnih podatkih v letu 1970 izpolnjujejo vsaj dve od naslednjih treh meril:

— da imajo narodni dohodek nižji od 5000 din na prebivalca;

— da imajo nad 40 odstotkov kmečkega prebivalstva;

— da imajo z upoštevanjem dnevne migracije manj kot 20 odstotkov zaposlenega prebivalstva.

Občinska konferenca SZDL v Slovenski Bistrici je v torek priredila razširjeno sejo izvršnega odbora, katere so se udeležili tudi predsed-

občini res ni 40 odstotkov kmečkega prebivalstva, toda naj spregovorijo številke o stanju kmetij, ki najbolj nazorno pričajo o (ne)razvitosti: od skupnega števila prebivalstva je kmečkega 9000, 4000 je kmetij, od tega čisti le 1800. Mešanih (polproletariat) je 2200, vrtničarjev 1800, takšnih, ki imajo davčne olajšave 784 in 213 borčevskih. Narodni dohodek znaša 5300 dinarjev, kaj pa to pomeni bomo povedali dovolj, če pojasnimo, da je slovenski povpreček 11.098, v občini Ljubljana-center pa kar 700.000 dinarjev!

Udeleženci razprave so bili mnjenja, da je zakon velik korak naprej, pri reševanju slovenskega gospodarstva, nikakor pa se niso mogli strinjati z merili, ki so jih upoštevali sestavljalci.

Ne smemo namreč pozabiti dejstva, da je občina Slovenska Bistrica po rasti razvoja v zadnjih desetih letih od 41 mesta nazadovala na 52, to pa je podatek, ki prav gotovo ne more ostati neopazen.

Zastopnik Ekonomskega centra iz Maribora je podal načrt, katerega naj bi skupno zagovarjale vse severno-slovenske občine. Po tem načrtu naj bi bile občine raz-

deljene v dve skupini, upoštevati pa bi štiri elemente: narodni dohodek pod 6000 dinarjev, 40 odstotkov kmečkega prebivalstva in 20 odstotkov migracije delovne sile, s tem da bi dodali še povprečno gospodarsko rast izpod 6 odstotkov.

V prvi skupini naj bi bile občine, ki izpolnjujejo 3 ali 4 pogoje, v drugi pa tiste, ki izpolnjujejo dva. S tem predlogom bodo nastopili tudi jutri, ko bo v Ormožu posvetovanje, ki ga je sklical regionalni klub poslancev.

Nekajkrat smo v razpravi tudi slišali, da zagnanost ob osnutku zakona »diši« po cestni problematiki, ki je tako razgibala severovzhodno Slovenijo, s čemer pa nikakor ne moremo soglašati, saj je konec koncev osnutek zakona dan v javno razpravo, da bi našli najbolj koristne in učinkovite rezultate.

Mnogo bolj jasno pa je, da se bodo morale občine severovzhodne Slovenije ob tem predlogu bolj povezati in nastopati enotno, saj je naše področje v celoti eno najslabše razvitih, to pa spet izpričuje naša širša družbeno (ne)skrb v preteklih obdobjih.

D. Utenkar

Zmaga domačinov

V soboto je bilo v Kidričevem tradicionalno srečanje sindikalnih moštvev Tovarne dušika Ruše, Impola iz Slovenske Bistrice in Tovarne glinice in aluminija. Pomerili so se v petih disciplinah, in sicer v nogometu, streljanju z zračno puško, šahu, kegljanju ter v gasilskih spretnostih.

Zbralo se je nad sto tekmovalcev, ki so poskrbeli, da je bilo sobotno dopoldne v Kidričevem zares zanimivo. Čeprav so organizatorji poskrbeli, da so se gostje po-

čutili ugodno, pa domači tekmovalci niso bili preveč »gostoljubni«, v športnem pomenu, seveda, saj so bili najbolj uspešni in s tem osvojili prehodni pokal, ki so ga lansko leto osvojili Bistričani.

Prvi so končali s tekmovanjem strelci, med katerimi so z majhno prednostjo zmagali člani ekipe TGA, pred Rušani in Bistričani. Seveda je največ zanimanja vzbudil nogometni turnir, kjer so bila vsa tri moštva dokaj izenačena. Najprej sta

se pomerili ekipi TGA in mačini, le dve točki pa so TDR. Domačini so v prvem polčasu zaigrali zelo dobro in kazalo je, da bodo zmagali brez težav. V nadaljevanju pa so Rušani presenetili in rezultat izenačili ter tako osvojili pomembno točko.

Zanimivo je bilo tudi srečanje med TGA in Impolom. Igralci obeh moštvev so prikazali lepo igro, domačini pa so zaslužno zmagali. Rušani in Bistričani so tako odločali, kakšen bo vrstni red

mačini, le dve točki pa so zaostali Bistričani. Za dobro organizacijo služijo domačini vse priznanje. **REZULTATI** — nogomet: TGA — TDR 3:3, TDR — Impol 5:5, TGA — Impol 5:2; vrstni red: 1. TGA 3, 2. TDR 2, 3. Impol 1 točka.

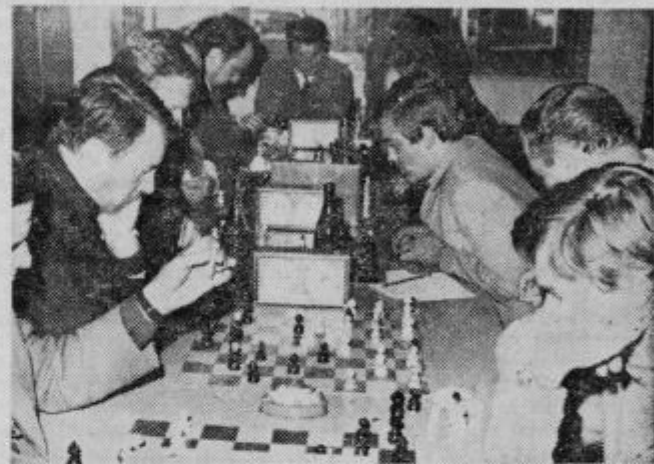
Streljanje: 1. TGA 809 kro-

gov, 2. TDR 803, 3. Impol 757.

Kegljanje: 1. TDR 1124, 2. Impol 1060, 3. TGA 1048 po-

drtih kegljev.

Šah: TGA — TDR 2,5:2,5,

Šahovska srečanja

turnirja. Impolovi nogometaši so bili nekajkrat v vodstvu, na koncu pa so s precej sreče dosegli neodločen rezultat, s tem pa tudi samo zadnje mesto.

Rušani so edino prvo mesto osvojili v kegljanju, kjer so pustili za seboj Impol in TGA, Bistričani pa so zmagali v šahu. Med gasilci so se spet najbolj izkazali do-

Impol — TDR 3,5:1,5, Impol — TGA 3:2; vrstni red: 1. Impol 6,5, 2. TGA 4,5, 3. TDR 4 točke.

Gasilci: 1. TGA 151, 2. Impol 149, 3. TDR 146 točk.

V skupnem seštevku je prvo mesto osvojila TGA z 19 točkami, drugo in tretje mesto pas ta podelili ekipi TDR in Impola s trinajstimi točkami.

STRELSTVO

Občinska strelska zveza je priredila jesensko nagradno tekmovalstvo z zračno puško.

Tekmovalstva so se udeležile 4-članske ekipe, ki so tekmovala za prehodni pokal. Najuspešnejša je bila ekipa SD Turnišče, ki je dosegla 1492 krogov in s tem osvojila prehodni pokal, sledijo SD Železničar, Kidričevo in Drava. Med posamezniki je bil najuspešnejši Konrad Kramberger — SD Kidričevo, ki je dosegel 168 krogov ter prejel lep pokal. Sledijo Adolf Mihelač — SD Turnišče, Štefan Skok, Peter Vrtilč, Franc Novak, Srečko Gojkovič.

Najuspešnejših 14 strelcev je prejelo tudi lepe praktične nagrade. Tekmovalstva so se udeležile tudi članice, najuspešnejša je bila Olga Kramberger, SD Kidričevo, ki je dosegla 154 krogov.

Pri mladinkah je dosegla Marjana Kramberger, SD Kidričevo, 141 krogov, Zdenka Skok 139, SD Turnišče, Olga Koželj 103 kroge, SD Železničar.

Mladinci: Mišo Ribič, SD Turnišče 130 krogov, in pri prijetih: Ivan Galun, SD Železničar, 87 krogov.

Skupno se je tekmovalstva udeležilo 49 strelcev, kar pa

vsekakor ni zadovoljivo glede na članstvo, ki je v strelskih družinah v občini.

Strelstvo v naši občini nazarčuje, in več takšnega zanimanja med mladino kot pred leti, čeprav se vodstva strelskih družin trudijo, da bi v svoje vrste vključevala čimveč mladine.

Tekmovalstvo je bilo s strani občinske strelske zveze odlično organizirano.

**Ptuj : Humanic
10,5 : 14,5**

Marljivo šahovsko društvo Ptuj je v nedeljo organiziralo mednarodno prijateljsko srečanje v šahu na gradu Borl.

To je prvo tovrstno srečanje in bo povratni dvoboj spomladi v Gradcu. Rezultat je za Ptujčane nedvomno uspeh, saj je ista ekipa v soboto odigrala dvoboj v Celju, ki se je končal 12,5:12,5.

K tej masovni prireditvi je šahovsko društvo pritegnilo ptujске šahiste, ki aktivno ne sodelujejo v društvu in so se polnoštevilno odzvali pozivu. Organizacija tekmovalstva je bila prav dobra.

BRANKO VASA, podpredsednik SO: UVESTI BI BILO POTREBNO SE ČETRTEK POGOJ ...

nik SO Miro Kolenko, podpredsednik Branko Vasa, sekretar občinske konference ZK Franjo Ledinek, nekateri poslanci bistriške občine, člani družbenopolitičnih organizacij in zastopnik Ekonomskega centra iz Maribora.

Slo je torej zato, da bi družbenopolitični delavci bistriške občine pretresli osnutek zakona in dali pripombe, ki smo jih zares slišali kar precej. Najprej naj omenimo, da je predsednica ekonomske komisije pri občinski konferenci SZDL Marija Godec, postregla s podatki, ki pričajo, da je bistriška občina vse preje kot »razvita«, čeprav ne izpolnjuje nobenega izmed pogojev, ki jih predvideva zakon. V

Predstavniki Impola predajo prehodni pokal

Križišče ceste in železnice pri Veliki Nedelji predstavlja veliko potencialno nevarnost za promet. 2 do 3 krat na mesec so polomljene zapornice. 10 m žice in rdeča luč sta cenejša od škode, ki nastaja in od nevarnosti, ki jo predstavlja obstoječe stanje

Dvojnost predpisov ali v katerem grmu tiči zajec

Vsi, ki poznajo železniški prehod prek ceste I. reda pri Veliki Nedelji vedo, da se tam vsaj dva do trikrat na mesec zgodi prometna nesreča, pri kateri so vedno polomljene zapornice, voznik pa ostane brez težjih poškodb.

Krajevna skupnost Velika Nedelja je že nekajkrat opozarjala železnico in tudi prosila, da bi uredili svetlobno signalizacijo, da ne bi kdaj prišlo do hujše nesreče, pri kateri bi bile tudi človeške žrtve. Do sedaj še ni nihče ničesar storil. Ob nesrečah pa železnica po čisto enostavnem postopku obračunava stroške, ki nastajajo. Čim se zaletiš, ti železniški uslužbenec vzame vozniško dovoljenje. Ena zapornica stane 375 din, če polomiš dve plačaš 750 din in lahko nadaljuješ vožnjo, če seveda nimaš avta tako poškodovanega, da ne moreš dalje.

Železniško transportno podjetje ima ta prehod urejen v smislu zakona, pravijo nekateri, zato se je za rešitve tega problema treba obrniti na notranjo upravo, ki izdaja predpise, kako morajo biti določeni prelazi opremljeni. Ta prelaz pri Veliki Nedelji ima predpisane opozorilne table, ki opozarjajo voznika, da se približuje železniškemu prelazu, zavarovanemu z zapornicami. Slednje pa kljub opremi z mačjimi stekli niso vidne. Predpisu je zadovoljeno in če bi hoteli karkoli spreminjati, je prej treba spremeniti predpis in takrat bo železnica dolžna izboljšati signalizacijo.

Prepričan sem, da predpis dovoljuje boljše in funkcionalnejše rešitev, kot je obstoječa. Boljša rešitev je v opremi prelaza s svetlobnimi signali. Tako bi bila varnost mnogo večja. Poznamo vrste drugih cestno-železniških križišč, ki so opremljene s takimi napravami. Problem je v tem, da zapornice iz ptujske strani niso vidne, saj se vse nesreče pripetijo v tej smeri. Iz ormoške strani ni skoraj nobenega »preboja«. To je dokaz, da zapornice niso pravilno varnostno opremljene. Če bi to zadoščevalo in bilo skladno s predpisom, potem se vprašamo, zakaj imajo drugod svetlobne signale? Predpis verjetno ne določa opreme za vsak prelaz posebej, ampak govori, da mora biti urejen dovolj varno. In če za tega pri Veliki Nedelji ugotavlja-

mo, da ni dovolj varen, torej niso predpisi izpolnjeni, kot so nekateri trdno prepričani in ga bo torej treba urediti. Problem je v tem, ker oba financierja, to sta republiški cestni sklad in ŽTP, ki sta odgovorna, prvi za cesto drugi pa za železnico, ne dajeta na razpolago potrebnega denarja.

Za ureditev železniškega prehoda v Ormožu na Kolo-dvorski ulici obstaja predpis, da mora tu biti najsodobnejša svetlobna signalizacija. Ker si Ormožani želijo čim manj nesreč in dobre komunikacije na svojem območju, urejujejo ta prelaz, ki je bil že nemogoč, na lastno željo in zato morajo tudi vsa dela sami plačati. Tu, kjer financira nekdo drugi pa predpis

zahteva najmodrnejšo rešitev. Toliko v ilustracijo. Mislim, da je dovolj jasno in dovolj zgovorno, v katerem grmu tiči zajec!

Železniško cestni prehod pri Veliki Nedelji in vsestransko problematiko, ki se pojavlja v tej zvezi, bo treba rešiti s pomočjo pristojnih inšpekcijskih organov, ne da bi spreminjali predpis. Treba je le naložiti pristojnim, da v skladu z obstoječo zakonodajo uredijo ta prehod, ki je tako kritičen in predstavlja nevarnost za človeška življenja. 10 m žice in rdeča luč so cenejši od škode, ki nastaja.

SO Ormož je v tej zvezi že podvzela prave korake.

jr

Obramba pred točo v bistriški občini

Še bolj učinkovita kot doslej?

Severnovzhodne slovenske občine so se že lansko leto dogovorile o skupnem obrambnem sistemu proti toči. Pri sporazumu sodelujejo občine Maribor, Ptuj, Slovenska Bistrica, Ormož, Lenart, Ljutomer in Radgona. V prvem letu so ustanovili center v mariborski občini, ki je veljal 113 milijonov in pol starih dinarjev. Na bistriško občino je odpadlo 16 milijonov starih dinarjev, od tega so jih že odšteli enajst, preostalo pa bo prišlo na vrsto še letošnje leto, tako so vsaj izvedeli na sestanku, ki je bil nedavno v Slovenski Bistrici.

V občini so prvotno mislili postaviti devet strelnih mest, sedaj pa so načrt razširili na štirinajst. Seveda je s tem nastalo precej večje finančno breme. Pojavil pa se je tudi nov načrt, pri katerem naj bi sodeloval oddelček za narodno obrambo. Takšna rešitev bi bila po mnenju udeležencev sestanka najboljša, saj bi s tem rešili kar dva problema. Seveda pa bo potrebno precej več denarja. Ena možnost je, da bi del prispevale gospodarske organizacije kot nekakšen solidarnostni prispevek. Precej je bilo tudi govora, da bi gradnjo strelnih ramp prevzelo gozdno gospodarstvo, za kar pa obstaja le malo objektivnih razlogov, čeprav je večina strelnih mest na področju z gozdovi.

Menda je povsem jasno, da ima večjo korist kmetijstvo, ki pa po drugi strani spet nima sredstev. S tem načrtom tudi

niso mogli soglašati predstavniki gozdnega gospodarstva, ki so v obrambne namene že dajali določena sredstva in je vprašanje, če bi zmogli dodatna bremena. Slišali smo tudi, da bi bili kmetije pripravljene odšteti določen odstotek od kmetijskih površin.

Vsako strelna mesto bo opremljeno z radijsko postajo ter povezano z radarskim centrom. Slišali smo tudi, da bi za izvedbo obsežnega načrta najeli kredit, ki bi ga potem odplačevali v desetih letih, vprašanje pa je, če bo do tega kredita lahko priti. Problem financiranja je torej ostal, vsekakor pa ga bo potrebno rešiti čimprej. Gospodarstvo ima zaradi toče velikansko škodo. Sedanji načrt pa obeta, da bi lahko bila v prihodnosti minimalna.

-d

Jesenski kros

V soboto je ObZTK priredila jesenski kros, ki je obenem izbirno tekmovanje za sestavo ekipe, ki se bo udeležila jesenskega kroša za pokal DELA, ki bo letos že petič zapored v Ljubljani.

Prva je pritekla v cilj Marija Kokol (Cirkulane), sledijo Nežka Vrabl (ESS), in Doroteja Dolenc (Gimn.).

Pri mladincih je bil prvi Tonček Stanjko (ESS) pred Dragom Zlodejem in Antonom Vidovičem (oba JLA).

Te dni doma in po svetu

TITO V FRANCII —

Po obisku na Nizozemskem se je predsednik Tito mudil tudi v Franciji, kjer se je sestal s francoskim predsednikom Pompidoujem. Državnika sta ugotavljala, da imata Francija in Jugoslavija veliko skupnih interesov pri ohranitvi miru na svetu. Izmenjala sta veliko koristnih mnenj o mnogih perečih svetovnih vprašanjih, zlasti pa še o dogodkih na Srednjem in Daljnem vzhodu. Dobršen del pogovorov sta posvetila tudi gospodarskemu sodelovanju med obema deželama, kjer še zdaleč niso izkoriščene vse možnosti. Predsednik Tito je ob koncu obiska povabil francoskega predsednika na uradni obisk v Jugoslavijo, do katerega bo prišlo ob koncu prihodnjega leta. Pred tem bo našo državo obiskal še predsednik francoske vlade Delmas.

RIBIČIČ SPET DOMA

Predsednik Zveznega izvršnega sveta Mitja Ribičič, ki je vodil jugoslovansko delegacijo na slavnostnem zasedanju generalne skupščine OZN se je ob koncu obiska v ZDA pogovarjal s predstavniki poslovnih krogov. Ribičič je med drugim dejal, da z jugoslovanske strani ni nobenih zadržkov za pospešeno gospodarsko sodelovanje. Pojasnil je tudi, da Jugoslavija dopušča do 49 odstotkov vlaganja tujih družb v domača podjetja.

POBUDA ZVEZNE REPUBLIKE NEMČIJE

Zahodnonemška vlada je sporočila, da se strinja s sklepi programa za drugo desetletje razvoja, po katerem naj bi razvite države prispevale po en odstotek narodnega dohodka za razvoj »tretjega sveta«. Čeprav ZRN ni članica OZN je ena prvih dežel, ki se z načrtom strinjajo, medtem ko mnoge druge razvite države sklepa še niso potrdile.

MIR OB VOLITVAH V ČILU

V Čilu so za novega predsednika izvolili Salvadora Allendeja. Ob volitvah je bilo v Čilu izredno stanje, ker je obstajala nevarnost, da bi nasprotniki Allendeja onemogočili nemoten potek. Novi predsednik je prvi socialistično usmerjeni voditelj Čila. Pred volitvami so atentatorji smrtno ranili povelj-

nika čilske vojske Reneja Schneiderja, ki je bil eden najožjih sodelavcev novoizvoljenega predsednika. Kmalu po izvolitvi je Allende izjavil, da bo ljudska oblast kmalu zamenjala kapitalistični sistem. Želi tudi ustanoviti enodomen parlament, ki naj bi se imenoval »ljudska skupščina«. Napovedal je tudi nacionalizacijo vseh osnovnih strateških virov surovin, bank, velikih monopolov in zunanje trgovine.

V JUGOSLAVIJI KOLERE NI

V mnogih državah, predvsem na Bližnjem in Srednjem vzhodu se je pojavila kolera, ki je terjala več smrtnih žrtev. Najbolj kritično je v Turčiji, zaradi tega pa je nastal preplah tudi pri nas. Naši zdravstveni organi so sporočili, da ni razlogov za paniko. Odsvetovali so potovanja v Turčijo, skopsko avtobusno podjetje pa je začasno ukinilo progo Carigrad — Skopje. Poostrena je kontrola na jugoslovansko-bolgarski meji. Nekaj ljudi je v karanteni, zaenkrat pa so cepili zdravstveno osebje, ki je najbolj izpostavljeno.

IZREDEN USPEH JUGOSLOVANOV

Na svetovnem prvenstvu v gimnastiki, ki je bilo končano v torek zvečer, je jugoslovanska moška vrsta dosegla četrto mesto, kar je eden največjih uspehov jugoslovanske gimnastike. Prvo mesto je s precejšnjim naskokom osvojila Japonska, SZ in NDR. Več o svetovnem prvenstvu bomo poročali v prihodnji številki.

Terezija Brodnjak

21. 10. je v starosti 60 let umrla Terezija Brodnjak iz Muzejskega trga 1. Pokojnica je bila v stari Jugoslaviji agilna članica ZDŽD in »Svobode« oziroma »Enakosti«. Moža je izgubila že leta 1953 in od takrat je ostala sama ter posvečala vso ljubezen in skrb malima otrokoma. Pred štirimi meseci so pokopali njeno 86 let staro mater. To jo je zelo potrla in se od boleznij ni več opomogla. En dan pred smrtjo mi je naročila v bolnišnici, naj pozdravim stare prijatelje. V imenu teh izrazam hčerki Silvi in sinu Ivanu ter bratu Ivanu z družino iskreno sožalje.

J. D.

Še o karavani bratstva in enotnosti 1970

Kleno prijateljstvo ki se pogloblja

Vrnjačka Banja, gostiteljica bivših izseljencev in občinskih delegacij iz Ormoža in Velenja, je bila ob prihodu vlaka Bratstva in prijateljstva praznično okrašena. Te dni so v tem mestu in o-

Zvezda, smo v lepi dvorani banjskega zdravilišča bili na proslavi obletnice odreda Popinskih borcev, ki so se 13. oktobra 1941 na hribu Popina postavili po robu močnemu okupatorju in jih

ške kulture je Kula kneza Lazara Hrebeljanovića v Kruševcu. Mesto je bilo zgrajeno 1374. leta in iz njega je odšla glavna srbske vojske v odločilen boj na Kosovu v želji, da ustavi prodiranje Turkov na Balkan. V izkopaninah okrog Kule in Cerkev je arheološki park, ki predstavlja eno najbogatejših zakladnic srednjeveške kulture na sploh. Tu je tudi veličasten spomenik kosovskim junakom. Ob cesti Kruševac—Brus pod vznožjem gozdnate Bagdale, na mestu, kjer je okupator samo 29. junija 1943 ustrelil 324 kruševskih rodoljubov, je postavljen edinstven spomenik svobodi in revoluciji in se imenuje Slobodište. Zgrajen je v »imenu živih« za življenje, za svobodo, za nadaljevanje in človeško trajnost. Po ogledu kruševskega muzeja smo se odpeljali nazaj v Banjo.

Na slavnostnem recitalu v čast 15. oktobra dnevu osvoboditve Banje, smo poslušali dramske umetnike Predraga Tasovca, Marijo Crnobori, Ksenijo Jovanovič, Jovana Miličevića in reprezentativni orkester JLA iz Beograda.

Tretji dan bivanja v Vrnjački Banji je potekel v znamenju proslave dneva osvoboditve. Dopoldne je bila svečana seja SO V. Banja, na kateri je govoril tudi predsednik SO Ormož in vodja ormoške delegacije Franček Novak »Bratstvo in prijateljstvo je izraženo v edinstveni manifestaciji naših misli in naših dejanj ob priliki obiska karavane, ki prihaja buditi in negovati velikih pridobitev, skovanih v najtežjih dneh zgodovine jugoslovanskih narodov,« je v uvodu dejal. Potem je še orisal fašistični teror, ki je pregnal 17.317 slovenskih rodoljubov iz domačih ognjišč in ki so doživeli prisrčen sprejem »tu, kjer bije srce bratskega srbskega naroda«. Na koncu je gov. Novak povedal: »Z besedami se ne da izraziti vseh čustev, ki nas obdajajo, ne da se izraziti zahvala, katero smo dolžni vam, dragi bratje iz Srbije, iz njene lepe Sumadije. Izražam veliko željo, da naj to srečanje ter taki in podobni pohodi rodoljubov še naprej krepijo trdne medsebojne vezi naših bratskih narodov.« Potem je še v imenu obeh delegacij in v imenu bivših izseljencev čestital domačinom ob njihovih praznikih in se zahvalil za lep in prisrčen sprejem.

Po tej seji smo položili vence na grobove padlih in

si ogledali parado vojaških teritorialnih enot. Zvečer pa je pel invalidski pevski zbor iz Ljubljane.

Zadnji dan našega obiska smo porabili za uradne razgovore s predstavniki občine in družbenopolitičnih organizacij. Zanimali smo se za njihove uspehe in neuspehe ter povedali svoje.

Vse štiri dni smo uživali gostoljubje domačinov, ki so se izredno potrudili, razdali sami sebe in ponudili vse najboljše. Tu in tam si lahko slišal besede: »Ali se spomniš...« in videl si tesne objeme, solze in božanja ob obujenih spominih na težke čase. Vmes pa je segla pe-

ne kraja. Kljub temu, da imaš že poln želodec, še vedno nazdravljaš, vedno in vedno od začetka. Mize se šibijo od srbskih specialitet in drugih dobrot in zraven še odkrita beseda in prijateljstvo, ki ni ustvarjeno politično, ampak ga narekuje srce srca, roka roki in človek človeku.

Nazadnje je napočila ura slovesa. Zbrani v hotelu smo se hoteli zahvaliti gostiteljcem, pa so nas prehiteli. Zapisali so nas z besedami o ljubezni, bratstvu in žrtvah tega med vojno skovanega prijateljstva. Obdarili so nas tako bogato, da nam je ob vsem tem zastala beseda v

Predsednik SO Ormož Franček Novak govori na svečani seji SO Vrnjačka Banja

kolicci praznovali iz I. svet. vojne, spomin na veliko Popinsko bitko 13. oktobra 1941 in 15. oktobra 1944, kot dan osvoboditve Vrnjačke Banje.

je 42 padlo. Tu je nastopal tudi pionirski pevski zbor iz Maribora, ki je že dve leti prvak Jugoslavije.

Drugi dan bivanja v Srbiji smo porabili za izlete in ogled kulturnih znamenitosti.

Na levi strani Ljubostinske reke v bližini Trstenika je manastir Ljubostinja. Zgrajen je bil 1395 na pobudo carice Milice, žene cara Lazara, ki je skupaj z večino svojih vojakov padel v bitki na Kosovem.

Jastrebac, znan iz NOV po težkih bojih, nas je sprejel tih in sončen z lepimi počitniškimi domovi in hoteli med zelenim gozdom. Tu smo dobera spoznali župsko ružico, eno najkvalitetnejših vin iz okolice Aleksandrovca.

Eden najznačilnejših spomenikov srbske srednjeve-

Zborovanje ob srečanju

Prihod v Banjo

sem prijateljstva, ki se je združilo z roko v roki v srbsko kolo in slovensko polko. Zdravicom ni bilo ne konca

grlu in smo skozi solze in bolečino radosti in veselja lahko rekli samo še: »Srečno in na svidenje!«

Danes na seji skupščine občine Ptuj

Predsednik skupščine občine Ptuj Franjo Rebernak je sklical za danes, četrtek, 29. oktobra t.j., sejo zboru delovnih skupnosti ob 8. uri v narodnem domu z naslednjim dnevnim redom:

1. Razprava o gospodarskih gibanjih v občini v letu 1970;
2. Razprava o poročilu komisije za samoupravne od-

nose in notranjo zakonodajo delovnih organizacij;

3. Razprava o osnutku zakona o pospeševanju razvoja manj razvitih območij v SR Sloveniji;

4. Imenovanje predstavniške občinske skupščine v skupščino temeljne izobraževalne skupnosti Ptuj.

Tednik, vaš list

Kreditna banka Ptuj in poslovalnica Kidričevo

sporočata, da poslujeta od 2. novembra 1970 dalje sledeče:

ob ponedeljkih od 7. do 12. in od 13. do 16. ure

ob torkih, sredo, četrtek in petkih pa od 7. do 13. ure

ob sobotah je banka zaprta.

Kreditna banka Ptuj in poslovalnica Kidričevo

Težka je pravda, ko ima vsak svoj »prav«

Pozno jesensko popoldne je. Menda je včeraj ponoči celo snežilo. Prav zares neprijetno vreme. Tu in tam izza oblčne zavese posije sonce, kot da se norčuje iz vsega. Na cesti so mlakuže, iz katerih brizga na vse strani, ko se sredi njih znajdejo avtomobilska kolesa.

Sodnik za prekrške mi v kratkih besedah pripoveduje, za kaj sploh gre. V majhni hiši prebivata dve družini. Prva je bila lastnik, druga pa je sedaj. Nekako dvajset let že traja vse skupaj. Dvajset let bolj ali manj »prijaznih preprirov«, ki so posebno pogosti v zadnjem času. Prijave milice se vrstijo, delo ima sodnik za prekrške, pa še drugi sodniki po vrhu. Huda kri je zaradi stanovanja, pa še prekomerne trme in kdo bi vedel česa še. Težko je...

Na prednjem sedezu premišlja strojepiska, med tem ko je pisalni stroj »zasidran med mano in stanovanjskim referentom in naju utesnjuje. Nekje med potjo srečamo miličnika, ki bo baše tudi zraven, kmalu pa še predsednika krajevne skupnosti. »Veliko nas bo,« si pravim, sploh pa bo to javna razprava na kraju samem. Ni sicer pogosta, je pa učinkovita, kot sem izvedel. Videli bomo, še bolje slišali...

Flčko se ustavi pred hišo, pozdravimo se z ljudmi, nekateri obrabi bolj znani, drugi sploh ne. Nekaj vsakdanjih besedi in že se znajdemo sredi kuhinje, kjer naj bi se dogajale pomembne reči. Kmalu je prostor napolnjen z dimom, ki ga proizvajamo po najkrajši metodi. Družina, v čigar kuhinji se nahajamo, je obdolžena... Potem so tu še priče, skoraj bi bolj ustrezalo »tožeče stranke«.

Sodnik za prekrške rutinsko pojasnjuje. Predvsem pa smo se zbrali, da bi se postavili po robu velikemu problemu. Bivši in sedanji lastniki hiše pa so nenavadno mirni. Vsak ima svoj prav.

Potem izvem, kaj so v izjavi sestavili so jo miličniki, povedale priče. Obdolženi jih na vsakem koraku napadajo in kratijo osnovne pravice. Motijo jim nočni mir, pa tudi nekaj pesti je bilo vmes, pa menda bolj malo. Več je bilo povedanega in to hudo povedanega.

Potem priče odidejo. Obdolženi vsi po vrsti zanikajo, še več, priče so tisti, ki so povzročitelji vsega. Obdolženi navsezadnje le prebivajo pod lastno streho. Starejša gospa, poročena hči z možem in fantič, ki mora biti star nekako toliko, kot je ves ta spor. Poročena hči bo kmalu

rodila...

Hiša pa ima tri prostore, v kateri bivajo ljudje. Enega imajo bivši lastniki (imajo še sobico, ki pa jo uporabljajo za klet in shrambo), druga dva, sedanji lastniki. Mlada žena, ki bo kmalu rodila, spi na odprtem podstrešju, do katerega se pride skoraj po navpični lestvi. Stanovanjski problem številka ena...

Potem slišim, kako dolgo že bivši lastniki čakajo, da dobe družbeno stanovanje. Pa ga ni. Predsednik krajevne skupnosti pojasnjuje, da so storili vse, pa kljub temu ni nič. Pravi, da se je načrt izjalovil zaradi obrekovanja. Hude besede so pričele padati. Občutek imam, da nisimo več ljudje. Čeprav papir prenese veliko, vsega tistega izrečenega ne more. Folklor, bi kdo dejal.

Ker smo »na kraju samem« si vse tudi ogledamo. Majhni, premajhni so vsi prostori. Povzpnejo se na podstrešje, kjer spita mlada.

Ne vem kaj bi del. Žena, pred porodom, pa na odprtem podstrešju. Nekaj strešne opeke manjka. Dež in sneg, ki je menda padal prejšnji večer, sta zamočila podstrešje in seveda tudi strop v sobi, kjer prebivajo bivši lastniki. Pa pravijo, da obdolženi za nalašč polivajo...

Povedali so tudi, da jim zanalašč zamašijo dimnik in kuriti seveda ni mogoče. Toda, ta teza ni sprejemljiva niti za sodnika za prekrške. Potem tudi obdolženi sami ne bi mogli kuriti, kajti samo en dimnik je.

Strojepiska neenakomerno udarja po tipkah, glas sodnika za prekrške pa vse beleži. Zdaj slišim: »Gospod sodnik...« zdaj: »Tovariš sodnik...« Kaj naj pravzaprav reši ta gospod ali tovariš sodnik? Stanovanjsko stisko? Pravičanje? Nemogoče odnose med ljudmi?

Strojepiskin papir vse beleži. Tudi najhujše besede in žalitve.

Vse mora biti črno na belem! Tu in tam se oglasi miličnik, pojasni kar je potrebno, potem pa spet prevladajo besede, ki jih navadno ljudje ne izrekamo radi.

Prisluhnem tudi stanovanjskemu referentu, pa ne more rešiti stvari. Nekaj deset oči pa je uprto vanj. Nekateri tudi obtožujejo.

Potem smo slišali še vse enkrat, tisto namreč, kar si obe družini povesta brez priče, takrat ko sta sami. Sodnik za prekrške ugotavlja, da je starejša gospa izmed prič prav tako »kriva«. Zapisati jo je treba med obdolžence. Vsakdo je nekaj kriv. Beseda da besedo, pot k rešitvi pa je vedno daljša.

Medčloveških odnosov tako ne gre reševati, sploh pa, če vsi niso za to. Ljudje so si položaj naredili še hujši kot jih v stiski že tako zadeva. Javna razprava se je spreobrnila v javno obtoževanje. Mislim, da je tudi sodnik za prekrške nejevoljen, ko vidi nepripravljenost obeh strani.

Fantič, ki je doma na strani obtoženih, hudomušno pogleduje... Veliko stvari se olete okoli njega. Izživljanje in še marsikaj. Sploh pa, kaj mu kdo more, ko je mladoleten? Pa jih mora imeti za ušesom.

Karkoli dokazati je nemogoče, vsak poskus se izjalovi, kako tudi ne bi. Vsakdo je kriv in kako naj bo drugače?!

Spet odmevajo udarci pisalnega stroja. Domačini zapustijo kuhinjo, sodnik za prekrške pa se posvetuje. Potem se odloči. Spet smo vsi zbrani.

»Glede na dokaze, ki so razvidni iz poročila postaje milice in glede na splošen vtis, sem se odločil, da ste krivi...«

Stirje so krivi, eden je krivde zaradi pomanjkanja dokazov oproščen. »Krivda je enakovredna, brez dvoma gre za kaljenje miru in žalitve. Kazen je predpisana z zakonom za prekrške in z občinskim odlokom zoper javni red in mir. Krivi ste po členu 4. 5. in 7. odloka o javnem redu in miru. 150 dinarjev... 100 dinarjev... 100 dinarjev in... 100 dinarjev...«

Sledil je pravni pouk in razlaga. Ljudje so ostali sprti, to bodo ostali še naprej, tako dolgo, dokler ne bo rešen stanovanjski problem.

Krivi so nemogoči odnosi med ljudmi in morda je kriv še kdo. Ljudje morajo imeti svoj življenjski prostor, navsezadnje je to tudi obeleženo v enem izmed naših humanih predpisov. Kako bo torej?

Bomo čakali, da bo rešen primer, ki ga imajo oboji še na sodišču? Bi morda pogledali na prejšnje obsodbe, ki so jim bile danes štete v obtežilno okoliščino, ali pa bomo morda počakali, da se bo spet nekaj pripetilo. Ena prijava je še na milici...

Sodnik za prekrške je imel mirno vest, morda pa stanovanjski referent tisto noč ni dobro spal. Tudi jaz nisem. Spraševal sem se, kakšni so torej ljudje, ki pustijo nosečjo ženo spati na odprtem podstrešju, čeprav bi lahko spala tudi v kuhinji, ki sicer ni velika?

Našega državljana bo rodila, do teh pa je naši skupnosti veliko. Vsaj moralo bi ji biti.

Postoj, človek, in razmisli... D. Utenkar

REKONSTRUKCIJA CESTE

Cestno podjetje je začelo z rekonstrukcijo ceste proti kolodvoru Ormož in prek železniškega prelaza do mostu. Ta del ceste je bilo nujno rekonstruirati, saj je bila polna nepreglednih ovinkov. Ta cesta sploh pravzaprav ne ustreza mednarodnim prometnim normam, vendar je spreminjanje zelo otežavljeno, ker je že teren tak, da je to skoraj nemogoče izvesti. Toda če pustimo ob strani omenjeno dejstvo, je veliko že to, kar nameravajo storiti. Gre v bistvu za preglednejše speljane ovinke. Prav tako so iz enega vzro-

ka podrli zid ob kolodvor-skem klancu, saj je bil prvič nepotreben, drugi pa je bila otežkočena preglednost na tem ovinku.

Se važnejše od rekonstrukcije ceste pa je, da bodo ob cesti položili odvodne kanale, ki smo jih doslej pogrešali. Sedaj torej ne bo več nevarnosti, da bi se Ormož bal, kot je bilo to prej slišati, to pa zaradi »opojnih« voznjav iz grajskega jarka v poletni vročini, saj je ta vonj vsakega, ki je šel z železniške postaje, prej odbijal, kakor ga privabljal.

F. Kelemina

USPEŠNE SINDIKALNE IGRE

Člani sindikata v bistriški občini tudi letošnjo jesen merijo moči na športnem področju. V okviru tradicionalnih sindikalnih iger trajajo tekmovanja v nogometu, odbojki, rokometu medtem ko je že končano tekmovanje v ribolovu. V zimskem in spomladanskem času pa bodo na sporedu še naslednje discipline: namizni tenis, šah, kegljanje, streljanje z zračno puško in streljanje na glinaste golobe.

Novost v letošnjem tekmovanju je, da so v odbojki, rokometu in nogometu priredili dvokrožni sistem in ne kot doslej turnirski.

Omenili smo že, da so s tekmovanjem končali ribiči, ki so dosegli naslednje rezultate: v ekipnem tekmovanju je prvo mesto osvojil Impol II z 2324 točkami, drugi je Impol I s 669 točkami, tretja Prosveta 656, četrta Tovarna olja 401 in peta Steklarna s 373 točkami. Med posamezniki je prvo mesto pripadlo Hohnecu, drugo Furlanu, tretje pa Zbogarju (vsi člani Impola II).

Na sporedu so bila tudi nekatera srečanja v nogometu, kjer so bili doseženi naslednji rezultati: Steklarna — Prosveta 4:2, Impol I — skupščina občine 4:1, Impol II — LIO (Poljčane) 3:2, Granit — EMMI 3:0, LIO — Impol I 3:3, Impol II — Prosveta 3:0 in Steklarna — Granit 0:0. V vodstvu je Impol II s štirimi točkami, sledijo pa mu Granit, Steklarna in Impol I, ki imajo po tri točke, LIO ima eno točko, brez točk pa sta na zadnjem mestu SO in EMMI.

V rokometu je končan prvi del tekmovanja, v katerem so moštva dosegla naslednje rezultate: Prosveta — Impol 11:8, Prosveta — EMMI 10:4, Impol — EMMI 7:4, Impol — SO 6:0, Prosveta — SO 6:0, EMMI — SO 6:0. V vodstvu je Prosveta s šestimi točkami, Impol jih ima štiri, EMMI dve, SO pa je zadnja brez točk.

Veliko zanimanje je vzbudilo tudi tekmovanje v odbojki, kjer je največje presenečenje pripravila ekipa EMMI, potem ko je zabeležila tri zaporedne zmage. EMMI je najprej premagal

Prosveto 2:1, potem SO z 2:0 in še Steklarno prav tako z 2:0. Impol je premagal Steklarno z 2:0. V vodstvu je EMMI, ki ima šest točk, drugi je Impol z dvema, Prosveta, SO in Steklarna pa še nimajo nobene točke.

Sindikalne športne igre se bodo zvrstile še v prihodnjih dneh, ko lahko pričakujemo odločitve, katere ekipe bodo v prvem delu tekmovanja osvojile prvo mesto. Ob koncu pa naj povemo še to, da so te igre vzbudile precej pozornosti, saj se ob igriških vedno zbere večje število gledalcev, ki dogodke spremljajo s precejšnjo mero športnega navijanja.

-d

Pričetek gradnje novih obratnih prostorov »J. Kerenčiča« v Ormožu

Pred kratkim so v Ormožu ob razcepu cesti Ljutomer, Središče, začeli s pripravljanjem terena za novo tovarno kovinskih polizdelkov in plastičnih mas »Jože Kerenčič«. Na pripravi terena sedaj izvaja dela Cestno gradbeno podjetje Maribor. Tovarna bo montažno grajena in konstrukcijo zanj pripravila »Projektivni biro Ptuj«. V kratkem mislijo pričeti s temeljnimi deli, ki jih prav tako izvaja »Projektivni biro« Ptuj in predvidevajo, da bo glavna hala ob novem letu že pod streho.

Franček Kelemina

Tednik, vaš list

Dionizij med nami

Jesen je čas pospravljanja pridelkov in v vsakem srcu vlada zadovoljstvo in veselje ob pogledu na obilne sadike, ki jih je rodila zemlja in ki so prepojeni z marsikatero potno srago in nekaterih se drži marsikatera

te ljudi, tako sem nehote pomislil, je obiskal Dionizij, grški bog vina in prešernega veselja. Grki so namreč ob beru grozdja praznovali njegov prihod. Zrtvovali so mu mehove vina in ob tem plesali, peli in rajali. No, vi-

govarjala sva se o tem in o nem, pa mi je nazadnje pošlo:

»Mošta bom letos imel več kot dovolj, vprašanje je le, če ga bom uspel spraviti v promet. Imam občutek, da vsi raje kupujejo tuje vino, kakor pa naše domače, ko pa so cene mošta tako nizke. Mi kmetje moramo vse dati pod ceno, medtem ko nas potem nihče ne vpraša, ali smo lahko prodali pridelke in če imamo dovolj dohodka, da bi lahko krili vse svoje stroške in če lahko plačamo davek, ki je več ali manj tako visok, da ga le stežka zmremo; ne samo jaz, ampak tudi drugi. Nekaterim seveda cvetejo rože, vendar je takih zelo malo. Poglejte, sneg mi je uničil sadno drevje. Tega niti v sanjah nisem pričakoval. Nov sadovnjak imam, a so sedaj od njega ostala samo debla. Le tu in tam še la-

hko vidite katero zeleno vejo. Pa me spet nihče ne bo vprašal, če rabim kako pomoč pri obnovi sadovnjaka. Moral si bom pomagati sam, če bom hotel spet kaj imeti. Prav tako je z ostalimi pridelki. Ženo sva sama vse leto, v jeseni pa dobim obiskov, da je veselje. Otroci so naju zapustili in si zagotovili srečno življenje. Poglejte moje žuljave dlani, nikogar ne zanimajo. Vi ste prvi, ki ste se začeli zanimati za moje tegobe in težave. Ves obtežen sem z delom, vendar na žalost ne morem pričakovati od nikogar pomoči. Vsak utegne komaj sebi postoriti, drugemu pa že ne utegne pomagati. Ostala sva z ženo sama, toda ona ni pri najboljšem zdravju in zato večina dela leži na mojih ramah. Nikdar v življenju, niti med vojno, niti kdaj pozneje se nisem čutil tako ne-

srečnega, kakor sedaj, ko bi mi morale na stara leta biti najboljše!»

Z vinograda se je slišalo vriskanje in petje, gospodar pa je s solznimi očmi božal svoj napol uničen sadovnjak, božal polja, božal svojo zemljo, ki ga je z vso silo priklenila nase. Solza za solzo mu je polzela po nagubanem obrazu in v očeh sem mu bral strah pred prihodnostjo.

Poslovil sem se. V meni pa je lebdela ena sama misel: zakaj Grki poleg Dionizija niso idealizirali nekega njemu popolnoma nasprotnega božanstva, recimo boga obupa. Oh, kako težko je prenesti udarec usode, toda kaj hočemo: kolo sreče in prešernega veselja se neprestano suče, kakor »perpetuum mobile« — SAMODEJNI STROJ.

F. Kelemina

Sprehod po muzeju vstaje v Titovih Užicah

Verjetno ni človeka, ki ga pot slučajno zanese v Titovo Užico v zapadni Srbiji, katere so bile že jeseni 1941 leta za nekaj časa osvobojene in kar je še zanimivejše, tu je bil tudi vrhovni štab NOV in POJ s tovarišem Titom na čelu, da si ne bi ogle dal nad vse zanimivih zgodovinskih eksponatov vstaje in borbe jugoslovanskih narodov v času narodnoosvobodilnega boja.

Titovo Užice danes niso zanimive samo po prvem in vzorno urejenem muzeju vstaje naših narodov in borbe golorokih kmetov in delavcev zoper tehnično dobro oboroženega sovražnika ter njegove sodelavce, ampak je mesto pod Zlatiborjem sedaj po vojni povsem spremenilo svojo zunanost. Staro se prepleta z novim, modernim, lepimi nebotičniki, trgovskimi lokali. V Užicah imajo tudi eno najlepših gledaliških hiš v Jugoslaviji in zato se ne smemo čuditi, če so nam nedavno tega, ko smo bili kot gostje karavane prijateljstva 70. predstavniki družbeno političnega življenja v zapadni Srbiji dejali, da so Titove Užice njihov ponos. To smo se lahko sami prepričali med svojim bivanjem v bratski Srbiji, ko smo si ogledali tudi ta kosček naše domovine, ki ima prav gotovo najbolj krvavo zgodovino naše nedavne preteklosti. Lahko celo zapišemo, da številne žrtve niso padle zaman in tega se ljudje, ki sedaj živijo v svobodni domovini, tudi zavedajo.

Težko je sicer v nekaj stavkih opisati vse, kar smo videli v muzeju vstaje v Titovih Užicah, vse od dneva, ko se je naš narod uprl nepravni izdaji Cvetkovičeve vlade s pristopom k trojne-mu paktu, vdoru okupator-

jev na naše ozemlje, o razdeljanem Beogradu ter pobitih talcih in prvobornih naših narodov ter vseh drugih grozodejstev okupatorja, ki je s tem želel ter upal, da bo že v kralj zatri upor in vstajo naših narodov, kmetov, delavcev, študentov ter vseh napredno mislečih domoljubov, da bi se slepo pokoravali okupatorju ter izvrševali vsak njegov ukaz.

V muzeju vstaje, ki ima svoje prostore v dveh zgradbah sredi Titovih Užic, so razstavljeni pretresljivi in zato tembolj verodostojni dokumenti iz tistih prvih dni vstaje in upora. Na to nas opozarjajo dokumenti, ko so se okupatorji tako radi z nasmehom na ustih fotografirali pri umorjenih žrtvah, v prepričanju, da so izbojevali pomembno zmago nad sovražnikom, čeprav so morili povsem nedolžne žrtve. Pri tem človeka zaboli srce, oko se mu orosi, ko se srečuje s temi grozljivimi prizori okupatorjevih zločinov.

Krivični bi bili, če ne bi zapisali tudi tega, da se s temi grozodejstvi prepletajo trenutki, ko so borci narodnoosvobodilnega boja izbojevali tudi številne zmage nad sovražnikom in tako vsaj delno maščevali svoje padle tovariše in soborce. Kot zanimivosti še naj omenimo tudi velik plakat v rdeči barvi, kjer je z velikimi črkami napisano in to celo v srbsčini »Moskva je pala«, katerega so Nemci že zdavnaj pred tem pripravili, da bi ga lahko že prvo minuto razobesili po vsej okupirani Srbiji. Kot vemo, so Nemci prav pred sovjetsko prestolnico doživeli enega svojih največjih porazov, kajti Moskve niso nikoli zavzeli, če-

prav je bil Hitler že pripravljen svečano vkorakati v Moskvo...

V Titovih Užicah je bila tudi ena prvih partizanskih tovarn za izdelavo ter popravo partizanskega orožja, zlasti še municije. Ta tovarna je bila v celoti pod zemljo. Tu so bila tudi zaklonišča pred vojaškimi bombnimi napadi, kajti Titovo Užice so sovražna letala pogosto napadala. Tu je prišlo tudi do večje eksplozije, katerega vzroka še danes točno ne vedo, nekateri menijo, da je bila sabotaža. Pri tem je tu umrlo kakih 150 ljudi, ki so se v ta zaklonišča zatekli pred zračnimi napadi.

Naj še zapišemo besede tovariša Tita, ki jih je jeseni 1941 leta, ko se je morala partizanska vojska z Vrhovnim štabom na čelu umakniti iz takratnih Užic, kjer ni dosti manjkalo, da ne bi sovražniki zajeli celo glavne štaba s Titom na čelu. Tito je torej ob umiku dejal: mi se bomo umaknili, a kaj bo z meščani Užic in drugih osvobojenih ozemelj? Iz teh nekaj besed lahko čutimo vso skrb našega vrhovnega komandanta za vse tiste ljudi, ki niso mogli priti za orožje ter so bili prepušteni sovražniku na milost in nemilost.

Prišel pa je čas, ko je Titova vojska ponovno osvobodila Užice. Te so pozneje dobile še dodatno ime ter se danes imenujejo Titovo Užice. Meščani so upravičeno ponosni nanje, ponosni pa so tudi na vse tiste, kar so tu po vojni zgradili in še gradijo. Ponosni so na vse tiste znane in neznane junake, ki so tu v dneh ljudske revolucije umrli za njihovo svobodo.

Franjo Hovnik

Mladi so ob grozdju vedno veseli

kaplja prizadevnega poljedelca.

Najbolj pa je pretekle dni bilo veselo v naših vinogradih; slišati je bilo veselo petje »bračev« vrisk »pitarjev« in škripanje stiskalnic. Vse

dite kako smo z otipljivo sedanjostjo zelo blizu grški mitologiji.

Pred kratkim sem obiskal kmeta iz Pavlovskega vrha, ki je ravno imel »brače«. Po-

Šmartno : Osankarica 2:0

Tekmovanje jesenskega dela v slovenski conski nogometni ligi vzhod gre h koncu, bistriška Osankarica pa je še vedno brez popolnega uspeha, zmage seveda. V nedeljo so Bistričani gostovali v Šmartnem ob Paki in izgubili gladko 2:0. Domačini bi lahko zabeležili še višjo zmago, vendar so bili njihovi napadalci nespretni. Ponovno pa se je izkazal vratar Osankarice, ki je ubranil nekaj skoraj nemo-ročih strelcev. V prvem delu igre je obramba Osankarice nekako še vzdržala, pa kljub temu pred koncem prejela

zadetek povsem po lastni krivdi.

Domačini so bili bolj aktivni tudi v drugem delu igre, le da premoči niso znali potrditi z zadetki. Vse je kazalo, da se bo srečanje končalo z 1:0, toda v zadnjih sekundah srečanja je igralac Osankarice Pristovnik nesrečno zadel svojo mrežo in »potrdil« premoč domačih nogometašev. Prihodnjo nedeljo se bo Osankarica v Rušah pomerila s Pohorjem.

-d

Misli o Finžgarjevi drami

»Razvalina življenja«

Osrednja misel Razvaline življenja je svarilo pred materialističnim gledanjem na ljubezen in zakon. V svarilo pred takim gledanjem in ravnanjem je zasnovana vsa zgodba te igre, ki pokaže, v kakšen pekel in grozo privede zakonska skupnost dveh ljudi, ki ju ne veže srce.

V »Razvalini« je Finžgar načel še težjo in usodnejšo stvar v ljudskem življenju, kakor jo je pred tem upodobil v Verigi (nesrečni učinki prepirljivosti in pravdarstva) — namreč spekulativno pri sklepanju zakonov, se pravi, tudi materializem pri najboljčutljivejši in nausodnejši stvari, kakaj ta stvar je temelj osebne sreče, temelj rodbine, družbe in bodočih pokolenj.

Toda Finžgar se ni zadovoljil samo s tem naukom. Opozoril je mimogrede še na dve težki pregrehi v življenju kmečkega ljudstva, na oderuštvo in pijanstvo. (Urh) prisilil svojo hčer v nesrečen zakon iz grabežljivosti in gruntnarske požrešnosti. Iz grabežljivosti pa izvira tudi druga grehota in nesreča, ki se obrne zoper početnika samega, to je pijanstvo, ki ga ta grabež s svojo žganjarno širi med svojimi sovaščani. Nesreča v zakonu pritira njegovo hčer do pijače in v tej se njegovo pogubno početje obrne zoper njega samega, kakor izpove njegova hči z besedami: »Oče naj bi bil žganjarno zapri ali pa zažgal, bi bilo bolj pametno, kot vsa njegova modrost in vsi njegovi nauki. In meni ne bi bilo potem treba takihle bogatih zakonov. Sicer pa, če je že vse okolično zastrupil z žganjem, naj bo zastrupljena še hči!«

Osebe v tem delu so živo in jasno opisane, dogodki teko naravno in napeto. Dialog je smotan, krepak in odmerjeno potresen z lepimi ljudskimi izrazi in rekli. S temi svojimi lastnostmi spada to Finžgarjevo delo med naše najboljše ljudske igre. Za povestijo Dekla Ančka ostane ta drama najboljše Finžgarjevo delo.

VSEBINA:

Žganjar Urh Kante, tipičen kmečki moralist, ki stama zemlja in denar vse, prisili hčer Lenčko, da vzame sosedo Martina in pusti Ferjana, ki ga v resnici ljubi. Martin bi po moralni dolžnosti moral vzeti Kantetovo rejenko Tono, pa mu Tona greh odpusti in tako se Martin polakomi denarja in Lenčke. Zakonska drama se prične: Lenčka je mara moža in Martinova ljubosumnost do Ferjana raste. Čim bolj pritiskata stari Kante in Martin, da bi Ferjana gospodarsko strla, tembolj ra-

ste Lenčkina mrznja do moža. Svoje gorje si nesrečna žena duši s pijačo. Kante, ki s svojim žganjem brez čuta zastruplja vso vas, odkrije v svojem otroku — pijanko. Tudi Martin, edini v vasi, ki je bil trezen in gospodaren, začne popivati. V hišo se naseli nered. Oba, mož in že-

na, propadata. V Lenčki se vedno bolj oživlja ljubezen do Ferjana — in Martin začne iskati Tono. Lenčka stoji na robu in v mislih že greši, a pred resničnim padcem jo reši mož, ki jo v pijanosti zadavi.

p. m.

Polepšajmo okolja svojih domov

Verjetno ne bomo povedali kaj nenavadnega ali novega, če povemo, da so dvorišče okrog domačij verna podoba ljudi, ki živijo in delajo v tem okolju. Nedvomno pa se naša dvorišča razlikujejo med seboj kot se razlikujemo ljudje, tako po obnašanju kot oblačenju, zlasti pa še po govorjenju, kajti znana resnica je, da kdor dosti govori, malo naredi.

Sicer pa naš sestavek ni namenjen govoriti o značajih ljudi, ampak o naših dvoriščih. Ugotovljamo namreč, da so ponekod dvorišča še žal vedno takšna, kot so bila pred davnimi leti. Mladi so se navdahnili navad starih, še zlasti v bolj oddaljenih krajih in zaselkih. Ponekod so se običaji, pa tudi ljudje spremenili, in tako tudi dvorišča dobivajo lepšo podobo. Žal je to bolj redko kje. To še zlasti velja za ptujsko območje. Trdimo lahko, da se marsikje okolje domačij spremeni, ko prevzamejo posestvo mladi ljudje.

Tako mlajšim kot tudi starejšim ne more biti vseeno, kakšno je njihovo dvorišče, še posebno, če vidijo, da si je sosed nekaj izboljšal, moderniziral, da je rešil odstranil dotrajan lesen in polomljen plot okrog svojega dvorišča ali ga vsaj popravil in mogoče celo zamenjal z zidano ali žično ograjo, ki daje domačiji neprimerno lepši videz. Tujec, ki se pelje mimo, si rad ogleda dvorišče, zato nam res ne sme biti vseeno, kakšna so. Meni da domačije res ne ocenjuje mo zaman že po zunanosti, ko pravimo: »Kakšna zunanost, takšna notranost.«

Z veseljem lahko sicer zapišemo, da so naši kmetje, zlasti tisti, ki imajo svoje domačije ob prometnih, zlasti pa še turističnih cestah, poskrbeli za res lep zunanji videz svojega bivališča. To še zlasti lahko trdimo za kraje v Savinjski ali Šaleški dolini, na Gorenjskem in morda še kje. Ponekod zlasti izstopajo posamezniki, medtem ko za mnoge kmete,

zlasti na ptujskem pa tudi ormoškem območju tega ne moremo trditi, so pa seveda častne izjeme, da so kaj dosti izboljšali svoja okolja.

Seveda pa še ni vse zamujeno! Sedaj prihaja zima, ko je tudi na kmetih več časa ter bi kazalo, da bi prav sedaj v zimskem času poskrbeli za lepši izgled svojega kraja. Z malo smisla za red in pa merico dobre volje bi z nekoliko truda bilo mogoče marsikaj olepšati. Časa je sedaj vsekakor na pretek. Posebno leseni in dotrajani plotovi niso več v okras, saj so marsikje takšni kot bi prek njih divjala prava vojna vihra.

Razumljivo je, da bi to čiščenje in pospravljanje naj bilo nekako organizirano, za kar naj bi poskrbele krajevne skupnosti zlasti pa še mladina, ki ji prav gotovo ne sme biti vseeno, v kakšnem okolju živi, še posebno, ker se mladi ljudje tako radi razkazujejo po najnovejši modi. Ta moda pa bi naj prešla tudi na domača dvorišča, seveda v drugačni obliki.

F. Hovnik

Kako izboljšati delo društev?

Že dolgo čutimo v Ptuj, verjetno pa tudi v drugih občinah potrebo po boljšem in bolj skladnem delu društev in družbeno političnih organizacij. Področje njihovega dela ostaja po večini v okviru ožjih programov. Uspehi bi bili gotovo boljši in delo vsebinsko bolj bogato, če bi ljudje, ki se tu udeležujejo, imeli več živga stika z življenjem in tudi vedeli za potrebe, kar bi pritegnilo večje število novih sodelavcev, zlasti še mlajših.

Nekatera društva so manj delavna, precej pa jih je, ki so popolnoma prenehala s svojo dejavnostjo, zlasti pa še svojim poslanstvom, da bi v svoje vrste pritegnila čim več mladih ljudi. Za tako stanje je več vzrokov. Med enega prvih bi prav gotovo lahko prištevali to, da so društva, zlasti na našem podeželju, vse preveč prepuščena sama sebi. Nikogar ni, ki bi jim svetoval ter jih usmerjal. Pri tem bi vsekakor morale sodelovati tudi družbeno politične organizacije, zlasti SZDL, ZMS, sindikati, ker lahko v tem smislu povečajo svojo aktivnost in

tako uveljavijo na ustrezen način delovanje svojih članov v društvih.

Nujno je torej tudi na tem področju izdelati dolgoročen program razvoja in dela vseh panog telesne kulture in športa. V danih razmerah in pogojih doslej ni bilo mogoče doseči večjih uspehov. Številni športni delavci in organizatorji se sicer trudijo in imajo tudi konkretne uspehe, vendar nimajo prave podpore. Krajevne skupnosti pa naj bi bile usklajevalec vsega družbenega življenja na vasi oziroma v svojih krajih.

F. Hovnik

Naša pisma

Prvič od doma

»Nasvidenje!« sem rekla domačim in stopila nekaj korakov naprej. Še enkrat sem se obrnila in pomahala z roko. Takrat pa je priskakljala od vogala moja mucka in me žalostno gledala. Zdelo se mi je, da se tudi ona poslavljala od mene. Hudo se mi je storilo ob misli, da zapuščam prijateljice in svoje domače. V trenutku se je porodila želja, da bi ostala doma. Toda hrepenenje po novih spoznanjih in dogodivščinah je bilo močnejše od hrepenenja po domu. Naglo sem se obrnila in hitrih korakov odšla.

Na potovanju sem čisto pozabila na dom. Vlak je enakomerno ropotal po tračnicah in drvel skozi pokrajino. Za sabo je puščal mesta in vasi, polja in gozdove. Strmela sem skozi okno in občudovala svet, ki je hitel mimo mene. Po dolgem potovanju se je vlak končno ustavil. Izstopila sem, okrog mene pa so bili tuji ljudje s tujo govorico.

Se isti večer me je rani- lo domotožje. Najraje bi se kar peš odpravila proti domu. Porajala so se vprašanja: »Ali se ni morda kaj zgodilo? Ali še živi moja muva? Kaj delajo prijateljice? Strmela sem v gluho noč in hudo mi je bilo. To je trajalo več dni, dokler nisem spoznala novih prijateljev.

Toda napočil je dan in spet sem sedela na vlaku. Čeprav je bila pot enako dolga kot takrat, ko sem se peljala na potovanje, se mi je zdela tokrat mnogo krajša, saj sem se vračala domov. Prav je imel tisti človek, ki je dejal: »Povsod je lepo, toda doma je najlepše.«

Slavica Pukšič, VII. a
osn. šola »Fr. Belšak«
v Gorišnici

Jesen

Prišla je jesen. To je čas, ki potrebuje mnogo delovnih rok. Na polju se pripogiba koruznica pod težo težkih latov. Ljudje trgajo rumene late in jih spravljajo domov, kjer bo zvečer veselo, ko jih bodo ličkali.

V jeseni je vsak kmet preobložen z delom. Zgodaj vstaja, da bi pravočasno opravil vsa jesenska dela. Opraviti mora tudi setev. Ko vrže prvo brazdo, se razširi po njej vonj po sveži zemlji. Ob popoldnevih si pripravlja drva.

Dozorelo je tudi že grozdje. Klopotci vse dni odganjajo požrešne škorce. Zvečer in v noč pa se sliši vesela pesem trgačev.

Jesen je zame najlepši čas. Na gozdnih tleh se je nabrala pisana listna odeja. Kmalu bo prišla zima in gozd bo postal pust. Gol drevesa bodo štrlela v zrak in čakala pomladi, ki jih bo zopet odela v lep zelen plašč.

Slavica Roršek, 7. raz.
osn. šole Makole

Veseli pastir

Tam daleč za gorami ovčice je pasel pastir in pel je pesmi, ker bil je še mlad.

Ko ob jutrih po tratah blešči se rosa, pastirček bos teka za tropi ovčic.

Prišel je čas, ko moral je v svet, vendar nikdar ni pozabil, kako lepo je bilo na paši.

Ida Ber, Zetale

Tednik,
vaš list

VIŠNJA iz okolice Ptuja, pošlji svoj kompletan naslov, da bomo lahko objavili tvoj prispevek. Te pozdravlja urednik.

Huda nesreča s srečnim koncem

VOZNIK JE OSTAL MED ŽELEZJEM

Zloglasni bistriški klanci, boje povedano globel med Vrhovami in Prelogami, so bili spet prizorišče hude prometne nesreče. Voznik tovornega avtomobila s priklopnikom Stojan Knafelc iz Postojne je vozil iz Maribora proti Celju. Tovornjak je bil naložen s pločevinastimi sodi s karbidom. Pripekljaj je v ovinek, kjer ga je pričelo zanašati na desno, dokončno pa je pristal v grabi ob robu cestišča, ko je prebil železno ograjo in prevozil še 48 m. Nesreča se je pripetila okoli 14.30.

Kmalu za tem so na kraj nesreče pripeljali reševalci iz Slovenske Bistrice, gasilci in miličniki, na pomoč pa so priskočili še vojaki. Voznika Knafelca je stisnilo med krmilni del, sedež in vrata, tako da je ostal vkleknjen med železo. Mariborski gasilci so potem z varilnim aparatom rešili eno vkleknjeno nogo, druga pa je še vedno ostala stisnjena med pločevino.

Štiri ure kasneje je iz Maribora prispel s kirurško ekipo dr. Aco Krušič, med tem ča-

som pa je bil pri ponesrečenju dr. Janko Predan iz Slovenske Bistrice. Dr. Krušič je nato z večimi potezami, ki bi mu jih zavidali prav gotovo vsi mehaniki, s hidravličnim in mehničnim dvigalom odstranjeval železno pločevino in jeklo ter tako rešil voznikovo nogo. Pogumni zdravnik je potem povedal, da je izvedel za nesrečo zelo pozno, kakor hitro pa so dobili obvestilo, so se podali na pot. Mnogi vozniki na cesti niso spoštovali zavijajoče sirene in svetlobnih znakov, kar je seveda odraz nekulture.

Voznika so potem prepeljali v mariborsko bolnišnico, njegovo življenje pa ni več v nevarnosti. Zahvala gre torej gasilec, zdravniškemu osebju, predvsem pa dr. Krušiču, ki se je izkazal kot izvrsten strokovnjak ne samo v svojem poslu, temveč tudi v mehaniki.

Voznik je povedal, da se je nesreča pripetila zato, ker je odpovedal volan, preiskava pa bo pokazala, kakšni so pravi vzroki.

Mali oglasi

HISO IN 1 ha ZEMLJE 3 km od Ptuja prodam. Naslov v upravi. PRODAJ odlično ohranjen avto R-10, major. Naslov v upravi.

ISCEM GOSPODINJSKO POMOCNICO za osem ur ali ves dan. Oglasite se v soboto ali od 2. novembra vsak dan od 18. ure naprej. Sonja Kravos, Ciril-Metodov dr. 4.

PO UGODNI CENI PRODAJ dobro ohranjen divan, dva fotelja z vložki in omaro. Naslov v upravi.

OPOZARJAM VSAKOGR pred nakupom premoženja in nepremičnin od moža Franca Zaranška iz Zg. Pristave 23, ker so last obeh, Marija Zaranšek, Zg. Pristava 23.

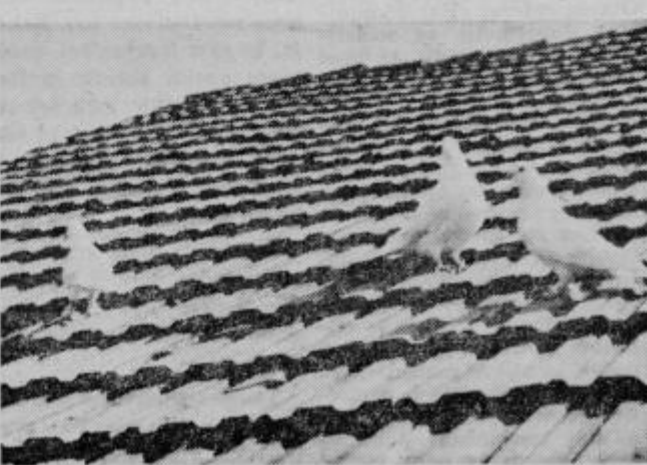
GRADBENO PARCELO pri hajdinski železniški postaji prodam. Vprašajte v Zg. Hajdini 2. 4 ha POSESTVA vseh kultur, 10 minut od asfalirane ceste, prodam. Jožica Stanec, Vrtnik 11, p. Jurij ob Pesnici.

NAGRADO 3000 S din nudim tistemu, ki mi pomore najti med 15. in 19. oktobrom ukradeno samokolnico. Habit, Zagrebška cesta 41.

ZA SEDEM UR DNEVNO sprejem žensko za čuvanje otroka. Naslov v upravi.

UPOKOJENEC, 78 let star, išče stanovanje in vso oskrbo pri ženski ali pri zakoncih brez otrok. Filip Leben, Moše Pijade 43, Maribor.

Jesensko tihožitje v parku, goricah in na strehi

TV SPORED

NEDELJA, 1. novembra

9.40 B. Arnič: Gozdovi pojo
10.00 Kmetijska oddaja 10.45 Mo-
zaik 10.50 Otroška matineja 11.45
TV kašpot... Sportno popoldne
12.30 Mestece Peyton 19.45 Cik-
cak 20.00 TV dnevnik 20.30 3-2-1
20.35 Mejaši 21.40 Godala v ritmu
22.05 Sportni pregled 22.35 Poro-
čila.

PONEDELJEK, 2. novembra

9.35 TV v šoli 10.30 Angleščina
11.00 Osnove splošne izobrazbe
14.45 TV v šoli 15.40 Angleščina
16.10 Francoščina 16.45 Madžarski
TV pregled 18.00 Zgodba o Tuk-
tuju 18.15 Obzornik 18.30 Znanost
in mi 19.00 Mozaik 19.05 Maksi-
meter 19.50 Cikcak 20.00 TV dne-
vnik 20.30 3-2-1 20.35 Tondrakov-
Jkramov: Bela zastava... Zna-
ni obrazi: Lee Marvin... Poro-
čila.

TOREK, 3. novembra

9.35 TV v šoli 10.30 Ruščina
11.00 Osnove splošne izobrazbe
14.45 TV v šoli 15.40 Ruščina
16.10 Angleščina 17.45 Jaz sem
tiger 18.00 Risanka 18.15 Obzor-
nik 18.30 Prvi koraki 19.00 Moza-
ik 19.05 Svetje zla 19.30 Koža
19.50 Cikcak 20.00 TV dnevnik
20.30 3-2-1 20.35 Pirat 22.35 Poro-
čila.

SREDA, 4. novembra

9.35 TV v šoli 11.00 Osnove
splošne izobrazbe 16.45 Osnove
splošne izobrazbe 17.25 Obzornik
17.30 Prenos športnega dogodka
18.10 Propagandna oddaja 18.20
Nadaljevanje prenosa športnega
dogodka 19.00 Mozaik 19.10 Na-
daljevanje prenosa športnega do-
godka 19.50 Cikcak 20.00 TV dne-
vnik 20.30 3-2-1 20.35 J. Šteka:
Moč uniforme 22.10 Dobri vojak
Svejk 22.35 Poročila.

ČETRTEK, 5. novembra

9.35 TV v šoli 10.30 Nemščina
11.00 Francoščina 14.45 TV v šoli
15.40 Nemščina 16.10 Osnove
splošne izobrazbe 16.45 Madžarski
TV pregled 17.45 Zapojte z nami
18.00 Risanka 18.15 Obzornik 18.30
Izbrali smo v Kranju 19.00 Moza-
ik 19.05 Enkrat v tednu 19.20
Doktor v hiši 19.50 Cikcak 20.00
TV dnevnik 20.30 3-2-1 20.35 A. J.
Cronin: Primeri dr. Finlaya 21.25
Kulturne diagonale 22.00 L. van
Beethoven: III. simfonija 23.00
PETEK, 6. novembra

9.30 TV v šoli 11.00 Angleščina
14.40 TV v šoli 16.10 Osnove splo-
šne izobrazbe 17.45 Madžarski
TV pregled 17.45 Bratovščina si-
njega galeba 18.15 Obzornik 18.30
B. Bartok: Leseni prine 19.00 Moza-
ik 19.05 Ljudem podobni stroji
19.45 Cikcak 20.00 TV dnevnik
20.30 3-2-1 20.35 6. julij 22.25 Do-
bri vojak Svejk 22.35 Poročila

23.00 Hoks: NDR — Jugoslavija.

SOBOTA, 7. novembra

9.35 TV v šoli 11.00 Osnove
splošne izobrazbe 11.30 Oddaja
za prosvetnih delavce... Sport-
no popoldne 16.50 Obzornik 16.55
Ptujski festival narodno zabav-
ne glasbe 17.25 Ivanhoe 17.50 Ko-
šarkarski prenos 18.35 Mozaik
18.45 Nadaljevanje košarkarskega
prenosa 19.20 S kamero po
svetu 19.45 Cikcak 20.00 TV dne-
vnik 20.30 3-2-1 20.35 Zabavno glas-
bena oddaja 21.35 3-2-1 21.40
Skrivnosti morja 22.05 Neprema-
gijivi 22.55 TV kašpot 23.15 Poro-
čila.

Ptujski osebna kronika

RODILE SO:

Marija Lah, Podgorci 17 — Ma-
tejko; Jožica Stjanec, Skorba 2
— Darinko; Alojzija Božičko, Je-
lovica 35 — Darka; Marija Koc-
bek, Kuršinci 35 — Darka; Ju-
stina Zorec, Nova vas 60 — dečka;
Martina Kovačič, Lesje 13
— Gregora; Franciška Zelenko,
Rogoznica 55 — dečka; Anica
Magdič, U. K. Meška 5, Ormož
— deklico; Rozalija Toplak, Gr-
lineti 21 — deklico; Hermina Hab-
janič, Rajčeva 4 — Petra; Ma-
rija Kristovič, Zabovci 65 —
Marjana; Marija Lesjak, Vel.
Varnica 78 — deklico; Pavla Cig-
lar, Podvinci 112 — dečka; Iva-
na Novak, Videm ob Ščavnici —
na Novak, Jamno 4, Videm ob
Ščavnici — Dominika; Erika Mi-
lošič, Mejna cesta 1 b — dečka.

POROKE:

Janez Drevenšek, Gruškovje 73
in Magdalena Vozem, Zetale 106;
Martin Vrabl, Rogoznica 21, in
Marta Kostanjevec, Rogozniška
cesta 3; Melko Furk, Maribor-
ska cesta 3, in Marija Marčenko,
Mariborska cesta 3; Franc Raši,
Dornava 144, in nždenka Jaba-
novec, Dornava 2 a.

UMRLI SO:

Janez Andrejčič, Belavšek 4,
Leskovec, roj. 1909, umrl 19. 10.
1970; Terezija Brodnjak, Muzej-
ski trg 1, roj. 1918 — umrla 21. 10.
1970; Marija Zmave, Smolinci 6,
roj. 1891, umrla 20. 10. 1970; An-
drej Goroko, Rajdšec 72, roj.
1897, umrl 22. 10. 1970; Antonija
Fras, Ormož, Vrazova 2, roj. 1915,
umrla 22. 10. 1970; Marija Mla-
kar, Gruškovje 135, roj. 1893,
umrla 21. 10. 1970; Zlatko Zohar,
Sodinci 18, roj. 14. 8. 1970, umrl
23. 10. 1970; Asim Vuković, v. p.
8164-28 — 2 Maribor, roj. 1951,
umrl 22. 10. 1970; Stefan Petek,
Podgorci 60, roj. 1905, umrl 22.
10. 1970; Neža Rou, Loperšice 12,
roj. 1913, umrla 25. 10. 1970.

IZJAVA

Podpisana Elizabeta Gro-
belšek iz Preše 7 p. Majšperk,
izjavljam, da so besede izre-
čene v javnem lokalu v Maj-
šperku o pismonošu Viliju
Tumpeju neresnične in se mu
zahvaljujem, da je odstopil
od tožbe.

KINO

GORIŠNICA

1. novembra angleški film
ZIMA NEKEGA LEVA;

ORMOŽ

31. oktobra jugoslovanski
film SAMORASTNIKI; 1.
novembra ameriški film
PREPLAH V FIERCRICKU;

PTUJ

29. in 30. oktobra franco-
ski film NEŽNA LETA; 30.
oktobra (ob 20. uri) in 31. ok-
tobra ameriški film TAJNA
CEREMONIJA.

SLOVENSKA BISTRICA

29. oktobra ital.-španski
film POSLEDNJI SPOPAD;
30. in 31. oktobra mehiški
film ZLATI PETELIN.

TOMAŽ PRI ORMOŽU

1. novembra jugoslovanski
film BITKA NA NERETVI.

VELIKA NEDELJA

31. oktobra ameriški film
PREPLAH V FIERCRICKU;
1. novembra jugoslovanski
film SAMORASTNIKI.

ZAVRC

1. novembra ameriški film
EL DORADO.

Ta teden v naši bližnji zgodovini

BLIŽA SE PRIHOD DEDKA MRAZA

Koristni nasveti

30. oktobra 1962 — je Ljudska skupščina LRS po referatu in predlogih Mihe Marinka, predsednika komisije za pripravo osnutka ustave SR Slovenije sklenila, da lahko državljani predloge, mnenja in pobude k osnutku ustave pošiljajo do 31. marca 1963.

31. oktobra 1920 — se je v Celju začel zbor JSDS za štajersko volilno okrožje. Trajal je dva dni. Poudaril je potrebo združitve vseh balkanskih narodov v balkansko republikansko federacijo in zahtevali, naj bo Jugoslavija ustavna, demokratična republika. Zavzel je o stro odklonilno stališče do KSJ.

1. novembra 1919 (I. in 2.) — je bil v Ljubljani XI. zbor JSDS. Okrog 120 delegatov je zastopalo delavstvo Slovenije v mejah kraljevine SHS. Na kongresu so bili tudi predstavniki SDSJ. Čeprav je levica imela takrat pod vplivom večino krajevnih organizacij in tudi večino na kongresu, se je desničarji posrečilo z aretacijami vodilnih levičarjev ter s kompromisom s centrumši izigrati levico in začasno zadržati vodstvo stranke.

1941 — Je bila v Ljubljani IV. plenarna seja vrhovnega plenuma OF, ki je bila ob enem tudi druga seja Slovenskega narodnoosvobodilnega odbora. Na njej so sprejeli program OF, znamenite temeljne točke OF.

1941 — je OF objavila proglas s pozivom na oborožen odpor zaradi sklepa Nemcev o izseljevanju Slovencev s Štajerskega in Gorenjskega v Slezijo in na Poljsko.

1944 — sta se v Beogradu Nacionalni komite osvoboditve Jugoslavije in predsednik kraljevske vlade dogovorila za enotno jugoslovansko vlado.

2. novembra 1952 (od 2. do 7.) — je bil v Zagrebu VI. kongres KPJ. Sodelovalo je 2022 delegatov ter približno 400 tujih in domačih gostov. Glavni referat »Boj komunistov Jugoslavije za socialistično demokracijo« je imel Tito, ostale referate pa Aleksander Ranković, Edvard Kardelj in Boris Kidrič. Zagrebški kongres je poudaril načela politike miroljubne koeksistence in opozoril na negativne posledice Stalinove politike na mednarodno delavsko gibanje. Uvajanje delavskega upravljanja je ocenil kot prelom v razvoju socialističnih družbenih odnosov. Potrdil je osnovna načela graditve gospodarskega sistema. Sprejel je ustrezne resolucije in novo ime »Zveze komunistov Jugoslavije« kot izraz nove idejne vloge partije. Ukinil je kan-

didatski staž za sprejem v ZK in člane CK. V novem statutu je poudaril javnost dela ZKJ, boj proti privilegijem, krepitev samostojnosti osnovnih organizacij. S VI. kongresom se je ZKJ odrekla operativnemu vodstvu v gospodarskem družbenem in državnem življenju. Kongres je izvolil 109-članski in 23-člansko centralno revizijsko komisijo. Na prvem plenarnem sestanku je bil izvoljen 12-članski izvršilni komite, za generalnega sekretarja pa Josip Broz Tito.

3. novembra 1935 — se je Zveza delovnega ljudstva Slovenije predstavila javnosti z razglasom »Kaj hočemo«. Podpisalo ga je 73 zapornikov iz raznih krajev Slovenije. Policija je več podpisnikov aretirala.

4. novembra 1929 — sta pokrajinska komiteja KPJ in SKOJ ob 12. obletnici oktorske revolucije izdala letak s pozivom na oborožen odpor proti diktaturi. Zaradi širjenja teh letakov je bilo v Ljubljani aretiranih več komunističnih mladincev.

5. novembra 1922 — se je v Moskvi začel IV. kongres Komunistične internacionale, ki se ga je udeležilo 408 delegatov. Trajal je do 5. decembra. Kongres je sprejel predvsem teze o taktiki kominterne, o enotni delavski fronti in o sindikalnem vprašanju.

Prireditve upokojencev

V soboto, 10. t.m. je prireditve upokojencev v Narodnem domu lepo uspela. Dvorana je bila skoraj polno zasedena, pa bi jih prišlo še več, če ne bi bili odsotni ali zadržani.

Prireditelji so bili upokojenci iz društva Maribor Center pod vodstvom agilnega predsednika tov. Rakuša, ki so z izvajanjem, predvsem svojih skladb: godbenih in pevskih točk ter recitacijami zabavnega in resnega značaja, zabavali in navdušili navzoče ter želi buren aplavz.

Zač. le, da nista mogla priti privlačna Štef in Marulek, zaradi predstave v mariborskem gledališču sta bila zadržana.

Takih prireditev oziroma nastopov si žele ne samo ptujski upokojenci, temveč tudi občinstvo še več. — o

Čeprav sta do prihoda dedka Mraza še dobra dva meseca, vendar čas hiti nezadržno naprej in tako dejansko ni več daleč čas, ko bo tudi naše zgodovinsko mesto obiskal dedek Mraz, saj sicer lahko upamo, da se naše draginje ne bo preveč ustrašili in da se bo spomnil naših najmlajših po šolah, zlasti pa še delovnih, ter jih obdaril.

Naša trgovska podjetja kot je Izbrina, Merkur in Pannonija in druga pa tudi krajevna skupnost še sicer niso izdali v javnost, kako se letos pripravljajo na prihod dedka Mraza ter prehod iz starega v novo leto. Menim pa, da bi naj letos organizatorji ter aranžerji nekoliko prej opravili vsa dela, zlasti neonske okrasitve mesta, okrasitve izložb, ulic ter pročelij hiš kot tudi zabaviščni prostor, ki bi naj bil na prostoru, kjer bo sicer že prihodnje leto zrasla iz tal nova veleblagovnica oziroma na prostoru med zgradbama službe družbenega knjigovodstva in kreditne banke v Ptuj.

F. Hovnik

Naše združništvo

Odnos do proizvajalcev ni samo trgovina

Zadruga se vse bolj ali so se že oddaljile od proizvajalcev. Zahteve po hitrejšem sprejemu zakona o kmetijskih zadrugah.

Kooperacija in sodelovanje med kombinati in zadrugami ter kmetijskimi proizvajalci se je zreducirala na najnavadnejše kupoprodajne odnose. Vse dokler bo trajalo takšno stanje, ne more biti govora o vplivu kmetijskega proizvajalca na odločanje v oblikovanju in delitvi dohodka, torej v samoupravljanju.

To sou gotovltve odbora za agrarno politiko pri svetu narodov zvezne skupščine. Kmetijske zadruga poudarjajo, da se vse bolj oddaljujejo od kmetov in preraščajo v velika gospodarstva, kar pa vse bolj zmanjšuje kooperativne odnose. Splošen pojav je, da je za drug vse manj, ker takšne kot so, kmetom ne ustrezajo. Glede na vse to so poslanci sklenili pospešiti sprejem zakona o kmetijskih zadrugah. Temeljne postavke tega dokumenta so določitev značaja zadruga ustrezno specifičnim pogojem posameznih predelov. Organizacijske oblike bi naj bile odvisne predvsem od tega, ali je na dotičnem območju že razvit družbeni sektor kmetijstva, ali ne. Hribovitim predelom bolj ustreza drugačen tip za-

drug-kot ravninskim, zato bi moral biti zakon v tem pogledu dovolj elastičen.

TEMELJI KOOPERACIJE

Kot poudarjajo, ne bi mogli sprejeti načela, da naj bi bil članski delež pogoj za sodelovanje kmeta z zadrugo. Temeljno v tem sodelovanju bi naj bilo delo in prispevek. Vsaka družina v tako organizirani zadrugi bi naj predstavljala posebno delovno enoto v malem in da kot taka stopa v ekonomske in druge odnose z zadrugo. To bi naj bila pot, po kateri bi naj kmetje, člani zadruga, realizirali svoje samoupravne pravice v odločanju o ustvarjanju in delitvi dohodka, kakor tudi o drugih vprašanjih.

Ko je beseda o zadrugah, je tudi pomembno vprašanje, kot so ga obravnavali poslanci, da vse bolj izginjajo stare oblike integracije delovnih organizacij kmetijstva, prehranske in tobačne industrije. Mesto navadnih integracij je vse več poslovnega sodelovanja in povezovanja ob sodelovanju bank in drugih interesentov. Posebno naglašajo povezovanje s turističnimi organizacijami ter deloma trgovskimi. Poslanci so se zavzeli za to, da ne bi favorizirali nobene oblike integracij. Prednost naj imajo oblike, ki bodo zagotovile uspešnost poslovanja.

PLOSKE NOGE ali spuščeno stopalo povzroča bolečine v gležnju, v kolenu, v kolku in križu. Posledice so tudi žulji, kostni izrastki, otekline noge in krčne žile, po-tenje nog itd.

Okvare nog je najbolj preprečevati. Če vliji morate biti udobni, nogavice pa dovolj dolge in široke. Z gimnastiko nog je treba utrjevati mišice in kite, kar poživiti tudi krvni obtok. Dobra gimnastika je hoja z bosimi nogami. Okvare nog preprečuje tudi ustrezna masaža. Priporočljivo je kopati noge vsak večer 3 do 5 minut. Čim več dela je treba opraviti v sede. S preprečevanjem okvar nog je treba začeti že v rani mladosti. Nikar prezgajmo silimo malih otrok, da bi stopili na noge in hodili. Na pravilno obutev je treba paziti že pri malih otrocih, takoj ko shodijo. Če so noge skvarjene po rojstvu, je treba poiskati pomoč pri zdravniku, ki bo dal ustrezna navodila.

Ranjenemu ali poškodovanemu človeku smemo nuditi pomoč šele, če smo i poprej umili roke z milom, ščetko in v topli vodi. Če tega ni pri roki, jih je treba umiti v žganju ali si jih namazati z jodovo tinkturo.

Rane se ne smemo dotikati niti je umivati ali izpirati s kako tekočino. Predvsem ne vlivamo vanjo kakšnih tekočin ali razkužil. Umazano kožo ob rani očistimo s sterilno gobo iz gaze ali vate, ki jo poprej namočimo v čist bencin ali v alkohol. Rano smemo posuti s sterilnim sulfonamidnim praškom, jo pokrijemo s sterilno gazo in nanjo položimo sterilno vato ter povežemo s čistim ovojem. Če ni pri roki sterilne vate in gaze, jo smemo prevezati s čistim robcem, ki smo ga poprej prelitali vročim likalnikom. Rano je bolje pustiti neobvezano, kakor jo prevezati z umazano tkanino.

*

Perje operemo lahko samo tako, da ga denemo v vrečico, ki jo trdno zavežemo, nato pa v škafo prelujemo s toplo milnico, temeljito pregnemo, milnico večkrat menjamo, potem pa vrečico splaknemo z mlačno vodo, ki jo menjavamo toliko časa, dokler ne odtoka popolnoma čista. Vrečico nato za vse štiri vogale napnemo, da se dobro posuši. Preden damo perje nazaj v inlet, le-tega operemo, speremo in suhajo znotraj namažemo z voskom ali parafinom ali bolj gostim milom.

Vzgojna vprašanja

Vedenjske motnje otrok

Vzroke, da začne otrok prihajati v konflikte z okoljem, je treba iskati predvsem v nezadostni in zanemarjeni vzgoji. Pri tem ne mislimo samo na aktivno vzgojo, to je tako, ki jo roditelji dajo otrokom, ampak tudi na pasivno in na vse ostale vplive okolice na otroka.

Vsekakor nosi največ odgovornosti pri tem družinska atmosfera, ne smemo pa pozabiti druge vplive: socialno pokleklo samo, pretirano zasipanje otroka z razkošjem, ko ne pozna meja svojih želja, na drugi strani pa pomanjkanje in slabi zgledi v socialno šibki družini; nadalje dvoznačnost vzgoja med starimi starši in roditelji, ali pa med roditeljskima samima, nezakonski otroci, hiperprotektivna vzgoja edinka, pomanjkanje osnovne nege, neustrezni vzgojni problemi i. p.

Vsi mentalni higieniki se strinjajo, da zasuje otrokovo pot ne samo grobo zanemarjanje s strani staršev, ampak celotno pomanjkanje materine topline, predvsem v prvih treh letih razvoja, posebno, ko so npr. otroci zaradi zaposlenosti mater ločeni od le-teh, pa čeprav ne pogrešajo materialnih bonitet. Iz tega razloga najdemo vedenjske motnje pri otrocih, ki izhajajo iz razdrhtih zakonov, ali pa zakonov, kateri se še samo formalno držijo skupaj; tudi tu ne dobi otrok občutek varnosti.

V večini slučajev najdemo te izkrivljene oblike: laganje, neobčupljivost, kraje, prevare, bežanje od doma in od pouka, krutost do drugih otrok in živali, nagnjenost k potepanju in prerani seksualni aktivnosti. Pri zadnjem ni vodeči motiv zadovoljitev seksualnega nagona, ampak želja za kičenjem, želja da ne zaostajajo za svojimi vrstniki ali sodelavci in v negotovost lastnega položaja v družbi.

O laži lahko govorimo pri otrocih šele takrat, ko vidimo, da nekdo zavestno ne govori resnice in to z določenim motivom, največje zaradi želje po dobičku. Velikokrat predstavlja oviro, da otrok ne osvoji misli za resnico, samo laž vzgojitelja, pa če je še tako majhna. Največkrat je laž zaradi strahu pred kaznijo. Vsakršno laž izhajajo iz pomenitvalnih situacij, da se pritegne pozornost in izstopa oseba sama, ali pa da se zmanjša vrnost drugih. V skrajni liniji je za lažo krije želja, da se taka oseba afirmira in zadosti svojim potrebam kljub oviram. Otroci si često izmisli zgodbe o lastni osebnosti, vsebina tega so skrivne želje, ki jih iznanaše kot dejstvo v realnost. Tako laž je treba resno jemati in ji iskati vzrok.

Tudi o kraji lahko govorimo šele takrat, ko otrok loči svoje lastništvo od tujega in seveda za svoj prestopok. Včasih

se krije za krajo želja otroka, da razpolaga z nečim, kar ima drug, ali da si kupi kakšen užitek oziroma pridobiti tako na ugledu.

Pri skupinskih vlogah najdemo često voditelja, ki s podvigmi želi samo navdušiti ostale in se afirmirati. Kraja je često mašilo za zmanjšano skrb staršev, npr. po rojstvu mlajšega brata ali pa kompenzacija nekega prikrajšanega užitka.

Bežanje od doma in od pouka ni redko pri šolskih otrocih. Često najdemo za vzroke strah pred strogo vzgojo in občutek neugodja pred dolžnostmi. Večkrat je beg demonstracija razočaranja po neki kazni ali — po njihovem — privici. Beg motivira notranji nemir, želja za samostojnostjo in želja za odcepitvijo od doma.

V kljubovalnosti najdemo

večkrat prikrito agresijo, razna stanja razburjenosti, ki jih naredijo vzgojne napake. Posebno pubertetniki so večkrat v kljubovalnem odnosu, kar lahko privede v prave afektivne krize, bežanje od doma in v poskus samomora.

Sporno je vprašanje, kakšno vlogo ima pri vsem tem kino, slabo čtivo in alkohol. Kaj če mladina v svoji negotovosti hlasta po tovrstnih zabavah, ne pa da jih le-ta kviri?

Kdaj v praksi vidi zdravnik ali svetovalca otroka z naštetimi simptomi, ni samo odvisno od izrazitosti motnje, ampak od višine in prosvetljenosti okolja — staršev, kdaj to opažajo. Nasploh so v večini primerov tovrstne motnje vedenja otrok znamenje za psihogeniško nezdravo družinsko okolje.

Vaše zdravje

BOLEČINE V KRIŽU

Marsikomu so postale bolečine v hrbtu stalni spremljevalci, pač zlo, ki se mu ni moč izogniti. Če boste vprašali za mnenje zdravnika, vam bo povedal, da spadajo bolečine v hrbtu v dve veliki skupini: ginekološko in ortopedsko. Vzroki zanje so lahko različni in v večini primerov bolečine lahko odpravimo.

Pri otrocih si bolečine v hrbtu lahko razlagamo kot

posledico rasti ali prevelikega naprežanja. Zelo pogosto pa jih lahko povzročijo tudi povešana ali ploska stopala. V tem primeru nam bo lahko pomagal le zdravnik, ki bo predpisal primerne vložke ali ustrezne telovadne vaje pod strokovnim vodstvom.

Isto velja seveda za odrasle. Hude bolečine v križu, ki se pojavljajo posebno zvečer, lahko nastanejo zaradi bolezenskih sprememb na hrbtenici, na medenici, ali zaradi obolenja hrbtne mišice.

Prav tako so bolečine v hrbtu lahko posledica kroničnih vnetij sklepov hrbtenice, kolkov ali celo kolena. Bolečine v hrbtu se pojavljajo še pri obolenju ledvic, mehurja in prostate, pogostokrat pa tudi pri kakšni infekcijski bolezni (gripa).

Najpogostejše bolečine v križu občutimo kot navadno bolečino, ki jo vsi poznamo pod imenom "heksenšus". Ta je največkrat posledica prevelikega napora, zlasti če je bilo gibanje enostransko, ali pa se pojavi pri ljudeh, ki so po daljšem obveznem počitku po kakšni operaciji začeli zopet gibati. Mir in enašakerna toplota skoraj vedno hitro pomoreta.

Bolečine v križu mnogi označujejo kot tipično ženske bolečine, in to docela upravičeno. Kostno ogrodje žene je v nasprotju z moškim mnogo mehkejše. Predvsem velja to za medenico in hrbtenico, ker morajo generativni organi žene imeti določeno raztegljivost, ki je potrebna pri porodu. Maternica je povezana s križno kostjo s tako imenovanimi materničnimi vezmi, tako da obolenja trebušnih organov v spodnjem delu trebuha povzročajo bolečine v območju hrbtenice.

Vse žene nimajo enako visokih bokov ali enakega mišičevja in tako je usločen križ, naprej štrleč trebuh ali sicer slaba drža lahko vzrok za bolečine v hrbtu.

Glede na telesno zgradbo žene torej niso dorede težkim naporom. Zato naj ne

precenjujejo lastne fizične zmogljivosti. Posledice prekomernega obremenjevanja telesa se vedno ne pokažejo takoj, ampak navadno šele v letih klimakterija, ko je že prepozno, da bi izčrpani in bolni ženi nudili uspešno zdravniško pomoč.

Preventiven nasvet, ki bi si ga morala vsaka žena dobro zapomniti je, da zaradi nečimrnosti ne gre svojega zdravja izpostavljati, ampak skrbeti, da bo vedno dovolj toplo oblečena. Važna je tudi drža, ki mora biti vzravnan, s trebuhom potegnjnim navznoter, kar lahko dosežemo z redno telovadbo trebušnih mišic. Večkrat je treba menjavati višino pet. Ni zdravo hoditi vedno v čevljih brez pet nit na 10 cm visokih šivankah.

Zdravljene se ravna seveda vedno po vzroku bolečin. Včasih pomaga že ustrezna lega telesa, ali ortopedski vložki, telovadne vaje ali hormonske injekcije, medtem ko je pri morebitni poškodbi simfize potrebna pomoč kirurga ali ginekologa.

Tednik, vaš list

horoskop horoskop horoskop horoskop

OVEN
od 21. marca
do 20. aprila

RAK
od 23. junija
do 22. julija

TEHTNICA
od 23. sept.
do 22. oktobra

KOZOROG
od 21. dec.
do 20. januarja

Nekateri se prebushajo vetru, drugi pa ob vsaki najmanjši nezdigi eksplodirajo. Pot k cilju boste našli le, če boste znali piskati pravo srednjo pot.

Svoje ideje boste lahko uveljavili. Tako ste končno doživeli začetek vaših uspehov. Če pa navzile temu ne boste srečni, poščite vzroke drugje. Morda boste potrebovali še kaj več.

Vse bi radi pri priči uredili. To pa ni zmeraj lahko, pa tudi prav ni. Pustite rečem, da dozorijo. Potrpežljivost se izplača. Ne žalujte za priložnostmi, kajti ponujajo se nove.

Če boste zelo spretni, vam uspeh ne uide. Muhavost bi bila škodljiva, objestnost še bolj. Ravnajte hitro in preudarno. Ponudbe niso pomisleka vredne.

BIK
od 21. aprila
do 20. maja

LEV
od 23. julija
do 22. avgusta

SKORPIJON
od 23. oktobra
do 22. nov.

VODNAR
od 21. januarja
do 20. februarja

Zakaj bežite v sanje? Če boste začeli reči jemati takšne, kakršne so, ne boste verjeli obljubam. Delo zagotavlja dober rezultat, resničen in ne namišljen. Kaže, da bo denarja dovolj.

Položaj je nekoliko nejasen. Naučite se boste morali razlikovati zlato od pozlačnega. Pri srčnih zadevah pa malce analizirajte sebe in ugotovite, zakaj polom.

Kakšna dobra misel bi lahko občutno spremenila vaše življenje. Če se boste z delom spoprijeli kot je treba, se vam ni treba bati, da ne bi uspeli.

Navezali ste vse mogoče stike, sedaj pa se morajo pokazati tudi rezultati. Ste pravilno kalkulirali? Pazite, da v objestnosti ne boste obrnili hrbta ljudem, ki vam pomagajo.

DVOJČKA
od 21. maja
do 22. junija

DEVICA
od 23. avgusta
do 22. sept.

STRELEC
od 23. nov.
do 22. dec.

RIBI
od 21. februarja
do 20. marca

Brez truda se vam bo posrečil prodor, od katerega je marsikaj odvisno. Med drugim tudi to, da se boste bolje počutili. Konec tedna si privoščite mir in še enkrat mir.

Nemiren teden. Ne sodite ljudi po svojih simpatijah ali antipatijah. Trenutno vaš radar ni zanesljiv. Morda bi bilo bolje, da se odločite pa daljšo pot.

Ne razsipavajte svojih moči, vendar pa tudi ničesar pomembnega ne zamudite. Ločite zrno od plevla. Natanko analizirajte svoj položaj in ugotovljajte rezultate.

Če v vaši sosesčini treska in grmi, poskusite posredovati na miren način. Kaže, da je vaše mnenje cenjeno, s čimer si pridobivate ugled razsodnika.

Zgodilo se je opoldne

Mlad, še čisto mlad je Rajko zadel puško na rame in šel v gozdove braniti svojo domovino. Se sreča, da je bil krepke rasti, čeprav je doživljal šele svojo šestnajsto pomlad. Prožne mišice, bistra misel in pritažen nagon drznosti so mu pomagali, da se je proslavil kot eden zelo hrabrih in neustrašnih partizanskih kurirjev.

Njegova mama je zaverovana v svoje delo. Rajko pa nosi puško in bombe ter pošto, bori se za svobodo. Ali srce je nekam nemirno. Zakaj ta čeden doživetje? Mati se boji za sina. Preveč je hraber ta njen sin Rajko.

Tisti dan, bilo je jeseni 1944. leta, je jesensko sonce sijalo po pobočju gore. Bilo bi lepo leči v mah ali med praprotni in vresje ter se zaslanjati v minule čase in vabljivo prihodnost, a moral je skupaj s svojim soborcom in kurirjem Vinkom naprej v odred, kjer ju je pričakoval komandir Tim. Toda k njemu nista prišla nikoli. Resnica je, trpka resnica. Zdaš Nemci besnijo, razjarjeni so. Čutijo, da se jim tla majojo pod nogami, da jim voda zaliva grlo, vendar ne odneha. Zeljni so še slovenske krvi, krvi naših borcev in domoljubov. Se zasledujejo partizane po gozdovih.

Mlada partizanska kurirja sta zagledala pod seboj na Kruhovi rebri, kolono nemških vojakov, ki se je pomikala proti osrčju gore. Spomnila sta se, da ne smeta dovoliti, da bi Nemci prišli v gozdove, kjer so domovali partizani ter njuni soborci. Brez oklevanja sta s puško in brzostrelko vžgala v nem-

ško svojat. Tudi Nemoi so odgovorili s streljanjem. Fanta sta bila v hipu na tleh.

Toda bilo je že prepozno. V trebuih sta začutila ostre bolečine, postajalo jima je slabo. Mimo njiju so začeli drseti prividi. Se sta živela, ko so se nad njima sklonile sive in mrke postave. Vinko je kmalu umrl. Rajko pa je še živel, ko so ga naložili na nosila. S slabotnim glasom je klical svojo mater, Angelo, ki pa njegovih klicev ni mogla slišati. Bila je predalet. Ko se je kolona Nemcev vračala proti svojim utrjenim postojankam, jo je srečala Rajkova sestra Slavica. Ni niti slutila, da leži na nosilih pod pokrilom njen, hudo ranjenl brat.

Mrtvega Vinka in še živvega Rajka so Nemci zanesli na bližnje pokopališče, kjer so ju po pripovedih očividcev slekli. Proti večeru so dali Rajku odrešilni strel. Čez noč so ju pustili ležati gola na pokopališču. Toda čez noč je zapadlo za tri prste snega in sneg je pokril njuni mladi in goli telesi. Kot bi ju še narava hotela zaščititi, pred pogledi sovražnikov.

Pokopali so ju naslednji dan v kotu pokopališča.

Tako sta ta dva mlada partizanska kurirja, stara komaj po šestnajst let, prellila svojo kri za boljše življenje nas vseh in naših znancev in zato bosta živela v naših srcih večno, kajti človek se vzdigne v življenje, ko omahne v smrt zaradi svobode svojega naroda. Slava njunemu spominu!

F. Hovnik

Strokovnjaki o akciji proti kajenju

Človek in cigareta

Kljub množici zdravstvenih razprav in drugih publikacij skoraj povsod po svetu narašča potrošnja cigaret. Kadilec iz navade name-njena svarila se niso obne-sla. Na mladino in na pri-ložnostne kadilce usmerjene akcije so učinkovitejše, ven-dar te povsem razumljivo le malo vplivajo na celotno po-trošnje cigaret. Razlog za op-timizem vidijo nekateri v dejstvu, da je na ameriških srednjih in visokih šolah iz leta v leto manj kadilcev med novimi dijaki in študen-ti.

Mladi ljudje spočetka ka-dijo iz radovednosti, iz po-trebe po posnemanju vzorni-kov, zaradi vtisa pri starost-

nih vrstnikih, iz dolgega ča-sa in iz zadrege. Kadilec iz navade seže po cigareti, da bi zadostil želji po dimu in nikotinu, dostikrat pa si z njo pomaga iz neprijetnega položaja. Čeprav se zaveda škodljivosti in kaže dobro voljo, se sam večinoma ne more upirati sli po cigareti. Kadilec zaradi užitka je več med ljubitelji cigar in pip kakor pa med kadilci ciga-ret.

Kadar gre zgolj za to, da ne bi kdo posnemał tistega, kar počno drugi, lahko kdaj zadošča svarilo na znanstve-ni podlagi, za zmago nad navado ali nad strastjo pa je treba več, pravijo izve-denci svetovne zdravstvene

organizacije (WHO). V takih primerih ne zaleže opominja-nje na zdravstvene posledice in na prežgodnjo smrt, vsaj ne pri strastnih kadil-cih. Osebnostno soočenje z dej-stvi lahko človeku pripomo-re, da opusti cigareto. Pri-mer za to so angleški pljuč-ni kirurgi. Spričo vsakdanje-ga nazornega stika z rakom na pljučih kot posledico ka-jenja, je opustilo kajenje 90 odstotkov tistih angleških pljučnih kirurgov, ki so po-prej kadili cigarete. Objave v tisku in celo filmi nikoli ne morejo doseči vsaj po-dobnega učinka kakor vsak-danji stik z rakastimi bolni-ki.

Kaj torej storiti? Najbolje je, da sploh ne začneš ka-diti, je eno izmed propa-gandnih gesel. Če po naši zaslugi pustil cigarete vsaj eden izmed sto kadilcev iz navade, pravijo izvedenci, je to večji uspeh kakor opera-cija na srcu. Preprečevalna akcija je odvisna od poklic-nih vzgojiteljev v šolah. Na-beno svarilo ne zaleže, če u-čitelj stoji pred šolo s ci-gareto med prsti. Če sred-nje šole določajo posebne prostore, v katerih smejo di-jaki kaditi, si ne more nihče obetati trajnega učinka prop-agandnih akcij proti ciga-reti, nadaljujejo izvedenci WHO.

Ormož : Mladinec (Murski Črnci) 38 : 19

V nedeljo, 25. oktobra, je pred okrog 140 gledalci ro-kometno moštvo »Jože Ke-renčič« iz Ormoža na doma-čem terenu odigralo prija-teljsko rokometno tekmo z RK Mladinec iz Murskih Črncev in ga visoko pre-magalo z rezultatom 38:19 (polčas 19:9).

Tako smo v nedeljo bili priča rokometni tekmi, ki je na trenutke bila zelo ostru-tu in tam pa so se gledalci tudi močno dolgočasil in to upravičeno. Nima namena gostov kritizirati, niti jih poniževati, kakor nimam na-mena domačega moštva po-viševati, vendar pa lahko re-čemo eno, da domačini niso imeli ne vem kako velikih težav pri igri. Vsa pohvala pa gre gostom, ki kljub te-mu, da so ob koncu že vede-li, da izgubljenega ne bomo-goče več popraviti, niso, kot se je večkrat zgodilo ob ta-kih primerih, začeli z gro-bim načinom igre, tako da tudi sodnik Urban SKOK ni imel veliko dela. No, rezul-tat nam je dovolj zgovoren dokaz, da rokometna ekipa »Jože Kerenčič« iz Ormoža noče več nobenega poraza in tudi, da se je z vso resnost-jo prijel za zastavljenega dela.

F. Kelemina

ZANKA

KJE SI MATI?

Kje si, mati moja mila, kje je ljubeč tvoj nasmeh, kje je tvoja vsa milina, ki sem jo čutil v mladih dneh?

Jaz te iščem, mati moja, iz groba te nazaj želim, jočem, kličem brez pokoja a odziva ne dobim.

Kje je griček razcveteni, kje gomila ti leži? Tam pod ploščo kamenito srce večno spanje spi.

S cvetjem bom krasil gomilo in prižgal bom luči, svoje ti gorje bom tožil, solzne brisal si oči.

Vendar, kaj ti bo to cvetje ki za te več ne diši, in svetloba nad grobovi ti ne odpre več oči.

Pa še naj tako ti tožim, gluha si za tožbe vse, ko me smrt v grob položi pokoj našlo bo srce.

Davčna uprava skupščine občine Ptuj

razpisuje prodajo

naslednjih predmetov:

1. tovorni avto PRAGA MB 285-49;
2. voz z gumijastimi kolesi;
3. plato voz z gumijastimi kolesi;
4. ročna ura MARVIN;
5. magnetofon SONET — B — 5;
6. radioaparati RR — 135;
7. blago za moško obleko.

Javna prodaja bo v četrtek, 5. novembra 1970, ob 8. uri v Ptuj na dvorišču občinske zgrad-be, Srbski trg 1. Interesenti morajo pred pričetkom dražbe položiti 10 odstotkov varščine od izklicne cene. Po končani prodaji mora kup-pec plačati kupnino v celoti.

Skupščina občine Ptuj, davčna uprava

Avto - moto društvo Ptuj prireja

šoferske tečaje za kat. A in B.

Prijave in informacije v društvenih pro-storih Ptuj, Cvetkov trg 2 (pri kinu) tel. 77-033

AMD PTUJ

Ob 80-letnici kmečkega gospodarja in
Maistrovega borca Franca Škrgeta

Življenje - en sam delovni dan

Nekdanji trg Središče ob Dravi z razvitim obrtništvom se je po drugi vojni spremenil v pravo kmečko vas. Krajevno jedro, zlasti na »Plac«, je sicer še ostalo staro, na periferiji pa je bilo sezidanih veliko novih hiš. Kake pomembne industrije ni v kraju, poljedelstvo živinoreja, sadjarstvo je pred koncem, naprednejša pa je živinoreja. Mlajši so zaposleni v večjih sosednjih krajih, ter se dnevno ali tedensko vozijo domov, da kaj pomorejo pri domačem delu.

Znano je, da je v tem kraju in njegovih okolici najti precej starejših ljudi, ki z osmim ali devetim križem še vedno kaj delajo: krmijo živino, kosijo »fojter« za živino, sušijo seno in otavo in ob nedeljah pasejo krave. Med takih čvrste korenine in zdrave delovne ljudi, ki znajo živeti brez dopustov in odlikovanj, sodi tudi 80-letni Franc Škrget, znan po svojem skrbnem delu v vsej soseski. Ko je še bila v kraju občina, je bil tudi občinski odbornik in dolgoletni uradni cenilec, sodeloval pa je tudi pri napredku domačega kraja in gradnji bivšega sokolskega doma. Po velikosti je srednji kmet, dobro pa se razume tudi z vinogradništvom in sadjarstvom in je v mlajših letih rad prebiral strokovne liste in knjige. Udeleževal se je tečajev in predavanj o kmetijstvu, združništvu in drugem, kar je kmetovalcu potrebno.

Med sušenjem letošnje otave mi je to in ono povedal o svojem življenju, ne da bi slutil, da se bom spomnil njegovega jubileja in prihranil podatke za ta članek.

Rodil se je 31. oktobra 1890 v Gomili, kamor segajo vinogradi do praga, hodil v staro šolo na Kog, pozneje pa dovršil meščansko šolo v Ljutomeru. »Ne glede na vreme sem hodil dnevno 4 ure peš v Lotmerk in nazaj« je dejal. »Na Kogu me je učil narodno zavedni nadučitelj Ernest Slana, ki smo ga s starši vred zelo spoštovali in se pri njem veliko naučili. Od 15. leta dalje sem se učil ključavničarstva in kot pomočnik sem delal v Ljutomeru in Gradcu, potem pa sem šel 1. 1911 služiti dolgi triletni vojaški rok v bivši Avstriji.«

Nadaljeval je in kupčkal otavo: »Komaj sem po vojaščini prišel domov, je izbruhnila prva svetovna vojna in spet sem moral obleči uniformo in vzeti orožje v roko. Dokler sem ga popravljal v puškarski delavnici, je

sti zgorelo več hiš, med temi tudi Škrgetova. Čeprav ni imela družina nobenih prihrankov, temveč le gole roke in dobre sosedo, so si pridnostjo zgradili novo ter se vanjo preselili tik pred zimo — istega leta. O vsem tem F. Škrget pripoveduje s solznimi očmi, zaveda se svojih žuljev, ki še danes niso odpravljeni z njegovih dlani. »Na svoje delo sem ponosen,« pravi, »težko se bom ločil od njega. Živel sem z vsemi letnimi časi ter jim stregel z delom nad 55 let kot kmet. Moji letni dopusti so trajali največ do 15 dni, to so bile — nedelje. Med polji in živino sem še danes vesel in srečen, četudi ni bil naš poklic dostikrat dovolj spoštovan. Upam, da bodo mlajši od mene imeli več sreče in plačila v starosti za svoje pošteno opravljeno delo.

Malokdo je tako zvesto izpolnjeval Gregorčičevo naročilo: »Življenje naj bo de tudi delaven dan — od jutra do mraka rosen in potan.«

Naše čestitke k pojuturni 80-letnici!

Albert Zerjav

Franco Škrget

Rezervirano za Lujzeka

DOBER DEN DRUGI PRILEKI
NO FSA REZERVIRANO ZLOH-
TA Z MOJEGA REZERVIRANE-
GA KOTA!

No, zdaj pa vidite, kak praf sen meja jas Lujz Priški, ke sen si že to v prejšnjem tjeđni duge unterhoze obleka, saj bi vena drgačik tisto ūtro, gdo nas je to v prejšnjem tjeđni snežna odeja pozdrovja — zmazna z vsen svojim premoženjem vred. Tak še malo zasponi no omotičen sen pogledna skos okno, no me je skoro kop po keblaci vtrgala. Najpret sen misla, ke me mesec nosi, te pa sen se nafssezodjo le prepriča, ke je sred oktobra zapadna provi beli sneg, ki nan je poleg vsega drugega lepo skrija jabolka, ki gñajejo v pñgrati no poleg vsega heca potraja še preok sodnega drevja. Moja deca so čisto znoreli, kdo so sneg zaglednoli. Naenkrat so privlekli doj z dil smuči no sami no začeli voziti sialem po snegi še boj pa po jabolkah, ki ležijo pod drevjem.

Da pa vas nemo drgoč glava z jabolko krizo, si rajši prestejte pismo ki nam ga je o toten pro-

blemi posla no svojooročno napisa Tunek iz Spitališa pri Poljčanah:

Drogi Lujz!

Ze tak eno dobro leto dni redno štejem vaše cajinge no seveda še posebno tvoj rezervirani kot. Pišeš nan o križih no težavah, o veselji no o žalosti, ki te spremlja v privatnem življenju no pri tvojem kmečkem virstvi. Pa nič ne preštimaš, ke ti toto jomraje nič ne pomaga. Pomisli! Loni si doživeja v svojem sadovjoki potres no so te jabolka skoro doj zasipala no zadušile. Kaj pa letos? Ista pesem, če še ne hujša. Vidimo te, kak si jezen no ves zeleni. Gdo smo pred leti na vejko sodno drevje sadili no obnovili naše pñgrate, smo se zanošali, ke so naša jabolka najbojša na sveti, zdaj pa vidiš, ke jih niše niti več zapstuj neče meti. Ti, ki si že boj v letah, se še najbrž spomijaš kak smo bli veseli, kdo se je reklo, da bodo pri sveteni Lenarti v Slov. goricah spñvali vejko fabriko za predelovo sodja, ki bi ga spremenili v rozne sokove, marmelodo no v nekšni »Kekmece«, ki je bija baje že v naprej odoni nekšnimi kñpci v Ameriko. Dobro se se toga spomijam. V lenarški pñrgi so že meli nekšne vejke cisterne no kotle za toto fabriko. Te pa je naenkrat fse zospalo no palo v vodo. Načrti so bili strašno vejki, tak vejki, ke bi lahko v toti tovarni fsa slovenskogoriška no še druga jabolka predelali, gñih tak ba pa dugi nos, ki nam je edino osta od tote planirane novogradnje. Več Lujz, če bi te v Lenarti zbutali tisto fabriko, najbrž gnes ne bi jomrali kak nan jabolka gñajejo po jorkih, no kak se krave no svije žimi norca delajo. Ja, Lujz ti dobro veš, ke to neje edini problem, ki nas šrajfje. Se tužni drugih je, ki nan grenijo življeje, pa jih na žalost nemremo rešiti. Mladina nan je pobegnoa krez mejo, ta stori pa tak veš kak smo, sami sebi v nepoto no v nadlogo. Tvoj kot je boj hecnega namera, pa mi veš skoro skleze v oči pridejo, kdo ti to pišem. Dosti de tokih, ki do se vseni tumi smejoli rečen pa van, ke to neje za smeh.

No, pa naj bo zadosti za gnes. Tebe no tvojgo zlohto z rezervirane kotal lepo pozdrovjam Tunek iz Spitališa pri Poljčanah

Dober den Tunek!

Dugo je že od tistega cajta, ke si mi napisa zodje pismo. Ze sen misla, ke si pozoba na mene. Seveda sen se zato tvojega pisma boj razvesela. Resen je tak, kak si napisa v zvezi z jabolkami. Pa kaj si čema, lahko se samo toložima, ke de lekič negda, kdo noji že več neče med živimi, bojše s toto zadevo. Praf moš, ko pišeš kak smo se razveselili, kdo smo zvedeli, ke do začeli pri Lenarti tisto fabriko pñvali. Pri nas je veš pač tak ke so za fse druga penezi, samo za kmetijstvo jih je boj malo. Zodje cajte se neke čuje, ke de tudi kmetijstvo zlezlo pomalen na zeleno vejo. To se je do zaj še zgodlo fsoke pomlod, kdo se narova odene v zelene veje, najbolj hujdi pa je v jesen, kdo več zelenih vej nemamo no nan listje doj odpodne.

Tunek, nič mi nisi napisa, kak je kaj s tvojgo pokojnino. Enkrat si se mi že neke potoča o ten?

No, naj bo zadosti. Tebe no fse brolece rezerviranega kotal lepo pozdrovjam. Priški Lujzek

Šah

PTUJ — LENDAVA 5,5:2,5

V nedeljo je bilo v Ptuj srečanje domačinov z Lendavo, ki so jo visoko premagali ter si s tem izboljšali izgled za osvojitve 1. mesta v tem tekmovanju. Rezultati so naslednji: Podkrajšek — Brezovič 1:0, Bohak — Todorovič 1:0, Fijan — Zlavec remi, Šeruga — Ivanec remi, Rudolf — Hajoš 1:0, Čič — Sinko 0:1, Sedlašek — Berke remi, Zafostnik — Flegaj 1:0.

V zadnjem srečanju igrajo Ptujčani z Ljutomerom.

Rastniki vezanih dinarskih in deviznih računov!

XXL nagradno žrebanje
in KREDITNI BANKI PTUJ
pri KREDITNI BANKI MARIBOR
bo v začetku novembra 1970

Pri nagradnem žrebanju
sodelujejo vlagatelji dinarskih
in deviznih prihrankov, ki so že
ali bodo do 31. oktobra 1970
vzeli svoje vloge od 1000 din
naprej nad eno leto

TAJNOST VLOG ZAJAMČENA!

Za vsokih 1000 dinarjev vezane
vloge posebna žrebna številka!

zaka na srečne vlagatelje

2 osebna
avtomobila
in
180 drugih
bogatih dobitkov

KB
PTUJ

KREDITNA BANKA PTUJ
Lackova 5
z ekspozituro Kidričevo

KB
M

KREDITNA BANKA MARIBOR
osrednja poslov. enota
Cafova 7 in ekspoziture:
mestna hranilnica Maribor,
Maribor-Tabor, Gornja
Radgona, Lenart, Ormož,
Ruše in posl. Sentilj (na meji)

Tednik, vaš list

RADIJSKI PROGRAM

NEDELJA, 1. novembra

6.00 Dobro jutro — vmes ob 6.05 Poročila 6.30 Vremenska napoved — Informativna oddaja 6.50 Danes za vas 7.00 Poročila 7.20 Vremenska napoved — Informativna oddaja 7.50 Informativna oddaja 8.00 Poročila 8.05 Radijska igra za otroke 8.35 Orkestralna glasba 9.00 Poročila 9.05 »Padlim« 10.00 Poročila 10.05 Se pomnite tovariši... 10.25 Pesmi borbe in dela 11.00 Poročila 11.15 Orkestralna glasba 12.00 Poročila 12.10 Za vsakogar nekaj 13.00 Poročila 13.15 Obvestila in zabavna glasba 13.30 »Partizanski spomeniki v Sloveniji« 13.50 Deset minut z godali 14.00 Poročila 14.05 Iz opernega sveta 15.00 Poročila 15.05 Komemoracije za dan mrtvih 15.30 Slovenske narodne in umetne pesmi 16.00 EP 16.10 Od melodije do melodije 17.00 Poročila 17.05 »Pesem jeseni...« 17.30 Radijska igra 18.20 Iz zakladnice Schuberta in Schumanna 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Glasbene razglednice 19.30 Radijski dnevnik 20.00 »Se so med nami« 21.00 Orkester RTV Ljubljana 22.00 Poročila 22.20 Solisti z godali 23.00 Poročila 23.05 Literarni nokturmo 23.15 Melodije za lahko noč 24.00 Poročila.

VSAK DAN

RAZEN V NEDELJO:

4.30 Dobro jutro — vmes ob 5.00 Poročila 5.30 Vremenska napoved — Danes za vas 5.45 Informativna oddaja 6.00 Jutranja kronika 6.30 Vremenska napoved — Informativna oddaja 6.50 Rekreacija 7.00 Poročila 7.15 Informativna oddaja 7.25 Vremenska napoved — Radijski in TV spored 7.45 Informativna oddaja 8.00 Poročila.

PONEDELJEK, 2. novembra

14.00 Poročila 14.10 Iz del Franza von Suppeja 14.30 EP 14.35 Poslušalci čestitajo 14.55 Kreditna banka Ljubljana 15.00 Dogodki in odmevi 15.30 Glasbeni intermezzo 15.40 Poje Delavski oktet 16.00 Propagandni vrtljak 16.40 Iz opernega sveta 17.00 Poročila 17.10 Glasbeno popoldne 18.00 Poročila 18.15 »Signal« 18.35 »Interna 469« 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Ansambel Štirje kovači 19.25 EP 19.30 Radijski dnevnik 20.00 Stereofonski operni koncert 21.00 »Kdor prodre v bistvo moje umetnosti, bo rešen bede...« 22.00 Poročila 22.15 Jazz 23.00 Poročila 23.05 Literarni nokturmo 23.15 Zaplešite z nami! 24.00 Poročila.

TOREK, 3. novembra

14.00 Poročila 14.10 »Moj svet je glasba« 14.30 Orke-

ster švicarskega radia 14.40 »Na poti s kitaro« 14.55 Združenje kreditnih bank Slovenije 15.00 Dogodki in odmevi 15.30 Glasbeni intermezzo 15.40 Odskočna deska 16.00 Propagandni vrtljak 16.40 »Rad imam glasbo« 17.00 Poročila 17.10 Simfonični koncert 18.00 Poročila 18.15 V tork nasvidenje 18.45 Svet tehnike 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Ansambel Vilija Petriča 19.25 EP 19.30 Radijski dnevnik 20.00 Prodajalna melodij 20.30 Radijska igra 21.31 Lahka glasba 22.00 Poročila 22.15 Iz Mozartovih albumov 23.00 Poročila 23.05 Literarni nokturmo 23.15 Popevke 24.00 Poročila.

SREDA, 4. novembra

14.00 Poročila 14.10 Melodije za razvedrilo 14.30 EP 14.35 Poslušalci čestitajo 14.55 Kreditna banka Ljubljana 15.00 Dogodki in odmevi 15.30 Glasbeni intermezzo 15.40 V narodnem tonu 16.00 Propagandni vrtljak 16.40 Na

obisku v studiu 14.17.00 Poročila 17.10 Jezikovni pogovori 17.25 Naša glasbena galerija 18.00 Poročila 18.15 Pianist Artur Rubinstein 18.40 Naš razgovor 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Glasbene razglednice 19.30 Radijski dnevnik 20.00 Glasbeni protokol 22.00 Poročila 22.15 Jazz 23.00 Poročila 23.05 Literarni nokturmo 23.15 Popevke 24.00 Poročila.

ČETRTEK, 5. novembra

14.00 Poročila 14.10 »Pesem iz mladih grl« 14.30 Z ansambлом Mojmir Sepeta 14.45 »Mehurčki« 14.55 Združenje kreditnih bank Slovenije 15.00 Dogodki in odmevi 15.30 Glasbeni intermezzo 15.40 Mali koncert moravskih učiteljev 16.00 Propagandni vrtljak 16.40 Zabavna glasba 17.00 Poročila 17.10 Operni koncert 18.00 Poročila 18.15 Od popevke do popevke 18.45 Kulturni globus 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Ansambel Jožeta Kampača 19.25 EP 19.30

Radijski dnevnik 20.00 Domače pesmi 21.00 Literarni večer 21.40 Glasbeni nokturmo 22.00 Poročila 22.15 Iz opusov Albana Berga in Paula Hindemitha 23.00 Poročila 23.05 Literarni nokturmo 23.15 Jazz 23.40 Godala v noči 24.00 Poročila.

PETEK, 6. novembra

14.00 Poročila 14.10 Igramo po željah 14.30 EP 14.35 Poslušalci čestitajo 14.55 Kreditna banka Ljubljana 15.00 Dogodki in odmevi 15.30 Napotki za turiste 15.35 Glasbeni intermezzo 15.40 Odmevi s severa 16.00 Propagandni vrtljak 16.40 »Rad imam glasbo« 17.00 Poročila 17.10 Človek in zdravje 17.20 Koncert po željah 18.00 Poročila 18.15 Pianist Backhaus igra Beethovna 18.50 Ogledalo našega časa 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Ansambel Beneški fantje 19.25 EP 19.30 Radijski dnevnik 20.00 20 let Slovenskega okteta 20.30 »Top pops

13« 21.15 Oddaja o pomorščakih 22.00 Poročila 22.15 Iz logov domačih 23.00 Poročila 23.05 Literarni nokturmo 23.15 Jazz 24.00 Poročila.

SOBOTA, 7. novembra

14.00 Poročila 14.10 Glasbena pravljica 14.30 Za prijetno razpoloženje 14.55 Združenje kreditnih bank Slovenije 15.00 Dogodki in odmevi 15.30 Glasbeni intermezzo 15.40 Sopranistka Montserrat Caballé 16.00 Propagandni vrtljak 16.40 Ob isti uri 17.00 Poročila 17.10 Gremo v kino 17.50 Pevka Lidijs Kodrič 18.00 Poročila 18.15 Popoldne ob Schubertu... 18.45 S knjižnega trga 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Ansambel Borisa Kovačiča 19.25 EP 19.30 Radijski dnevnik 20.00 Radijska igra 21.00 Lahka glasba 21.15 Zabavna glasba 22.00 Poročila 22.20 Oddaja za izseljenke 23.00 Poročila 23.05 Spesimjo in plesom v novi teden — vmes ob 24.00 Poročila 01.00 Poročila.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše predrage mame, stare mame in sestre

TEREZIJA BRODNJAK

iz Muzejskega trga 1

se zahvaljujemo za pomoč podjetjem Sigma in TAP za vence in cvetje ter vsem, ki so jo spremili na zadnji poti.

Posebej se zahvaljujemo zdravstvenemu osebju, častiti duhovščini, tov. Domajnku za ganljive besede ter pevcem.

Zalujoci: hčerka Silva, sin Ivan in brat Ferdo z družini ter sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči in mnogo prerani izgubi našega dragega moža, očeta, tasta in dedka

Roka Nežmaha

iz Ptuja

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki so nam v težkih trenutkih pomagali, ga spremili na njegovi zadnji poti in zasuli njegov grob s številnimi venci in cvetjem.

Posebej se zahvaljujemo sosedom in sorodnikom za pomoč in sočustvovanje, pevskega zboru, in g. proštu za spremstvo in poslovilne besede.

Iskrena hvala vsem, ki so nam izrazili sožalje.

Ptuj, 26. 10. 1970.

Zalujoci: žena, hčeri, zeta in vnuki

SPLOŠNA BOLNIŠNICA
DR. JOŽETA POTRČA, PTUJ
RAZPISUJE:

1. 5 štipendij za šolanje na medicinski srednji šoli — splošna smer
2. 2 štipendiji za šolanje na višji šoli za zdravstvene delavce — oddelku za medicinske sestre.

Prednost pri dodelitvi štipendije imajo kandidati iz bližnje okolice Ptuja in Ormoža in že zaposleni delavci bolnišnice.

Prošnje je nasloviti v roku 15 dni po objavi razpisa na upravo bolnišnice.

Trgovsko podjetje na veliko in malo
IZBIRA Ptuj,

poslovalnica MAVRICA v Lackovi ulici 2, nudi cenjenim potrošnikom bogato izbiro kvalitetne obutve, konfekcije, vseh vrst pletenin, trikotaže ter metražnega blaga po konkurenčnih cenah in solidni postrežbi.

Za obisk se toplo priporoča kolektiv MAVRICA, Ptuj.

TRIGLAV — DRAVA 0:0

Drava je z taktično obrambo igro osvojila točko na tujem terenu v Kranju, ter si s tem izboljšala položaj v sredini lestvice.

Domačini so skušali v občasni terenski premoči doseči gol, toda gosta obramba

Mladinci:

DRAVA — KOVINAR 1:1